DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 19. SZÁM. Debrecen, 1939 január 25 szerda ÁRA: 12 FILLÉR.

Magyarország és Jugoszlávia

Gróf *Ciano* olasz külügyminiszter jugoszláviai útjának egyik eredményeként ismerteti az olasz sajtó azt, hogy a találkozón megállapították a Jugoszlávia és Magyarország közötti kapcsolatok rendezésének szükségességét. — Virginio Gajda, az olasz külpolitika egyik legalaposabb ismerője pedig egyenesen azt írja, hogy Jugoszlávia és Magyarország között megérett a helyzet a megegyezésre. Olasz forrásból hírek kerültek forgalomba arról, hogy gróf *Csáky István* magyar külügyminiszter legközelebb Belgrádba utazik. A »Corrierre della Sera« című tekintélyes olasz lap hangsúlyozza, hogy gróf Ciano belgrádi látogatása biztos talajt készített elő Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök és gróf Csáky István legközelebbi találkozására. Megállapítja az olasz lap, hogy »rendkívüli jelentőségű ez az esemény, ha meggondoljuk, hogy két olyan nemzet találja meg most az érintkezést, amelyeket éveken át drámai események választottak el egymástól, gyakran súlyos feszültség légkörében«.

Hivatalos megerősítés még nem érkezett Csáky külügyminiszter készülő belgrádi útjáról, azonban számos momentum arra vall, hogy tényleg megérett a helyzet a Jugoszlávia és Magyarország közötti megegyezésre. A magyar közvéleményben már évek óta érik a közeledés gondolata és rég elsimultak azok a tragikus események, melyekre az olasz lap fent idézett cikke utal. Hivatkozni lehet arra is, hogy bár a világháborúban ellenségként állott egymással szemben a magyar és szerb, mégis a magyarság meg tudta becsülni a szerbek katonai erényeit és bátorságát. A szerb harctér kemény csatáiban tulajdonképpen nem a gyűlölet, hanem az egyformán vitéz nép harci erényei küzdöttek. A trianoni szerződés, mely a Délvidéket elvette tőlünk, természetesen fájó sebeket ütött, egy reális politika azonban feledtetni tudja ezeket a sebeket a békés közeledés gyümölcsei által. A magyar közvélemény széles rétegei úgy érzik, hogy az »utódállamok« között legkönnyebben Jugoszláviával tudunk megegyezni egy barátságos együttműködésben, mely az igazságon és méltányosságon alapszik a túlsó oldalon is. A jugoszláviai magyar kisebbség helyzetének javítása az első lépés ezen a téren. Tagadhatatlan, hogy Sztojadinovics kormányzata máris bizonyos fokú megértést tanusított ebben az irányban, mikor a magyar kulturális egyesületek tevékenységét engedélyezte és a magyarnyelvű oktatás terén is tett engedményeket. Mindenesetre ezek a lépések alkalmasak olyan légkör kialakítására, mely közelebb hozza egymáshoz a két országot. Azok az olasz fáradozások, melyek ebben az irányban történtek, magyar részről méltánylásra és megértésre találnak. A Dunamedence kérdéseinek rendezését olasz kezekben jó helyen látja a magyar közvélemény, hiszen az olasz barátság már eddig is tettekben nyilvánult meg és az igazságon épül fel. Ha Olaszország fogja meg Jugoszlávia és Magyarország kezét és viszi közelebb egymáshoz, bizonyára létrejön a kézfogás, mely megpecsételi a két ország barátságát.

—*—

Barcelona védőövét áttörték Franco csapatai

A kikötő és az erőd már a nemzetiek lőtávolába került, akik Manrézát is elfoglalták

Cáfolják az olasz részleges mozgósitásról szóló külföldi hireket

Lerida, jan. 24. A keddi nap folyamán Barcelona ellen irányuló nemzeti spanyol előrenyomulás döntő szakaszához érkezett. A navarrai hadosztály kedden a reggeli órákban Sabedel város környékén 10 kilométerre nyomult előre és átlépte a Llobracat folyót, amely fontos szakasza volt Barcelona előtt a köztársaságiak védővonalán. A hadosztály másik csapatrészei elérték a part mentén a Cardones folyót. Jaguc tábornok marokkói csapatai a part mentén előrenyomultak és elfoglalták Barcelonától 12 kilométerre fekvő Gava községet. Az északi szakaszon a nemzetiek túljutottak a Montserrat hegységen.

Bilbao, jan. 24. A katalán harctéren **Jagus** tábornok marokkói csapatai a part mentén erőltetett menetben vonultak előre és elfoglalták a Gerrafi hegyvidéket, amelynek Barcelona megvédése szempontjából a legnagyobb fontossága volt. Francia szakemberek segitségével itt valóságos védőövet épitettek ki. A nemzetiek olyan gyorsan jutottak előre, hogy meglepték a köztársasági védőket, akik e fontos állásokat majdnem harc nélkül feladták. Ezzel Barcelona a déli hadsereg látókörébe került. Katonai szakértők kijelentették, hogy ezen a szakaszon egészen Barcelona külvárosáig nem várható komoly ellenállás. Barcelona kikötője szintén a nemzeti tüzérség lőtávolába került, épp ugy, mint a Mont-Jiuick erőd, amely a barcelonai kikötőt védi.

Páris, jan. 24. A Temps jelentése szerint a diplomáciai képviseletek nagyrésze Barcelonából Katalonia északi részébe távozott. A spanyol kormány egyrésze szintén elhagyta Barcelonát. Egyes minisztériumok Geronába költöztek át.

Burgos, jan. 24. Kedden délután a nemzeti spanyol haderők elfoglalták Manresa városát, amelyet délelőtt folyamán körülzártak. Martorell helységet szintén elfoglalták.

Lerida, jan. 24. A Német TI különtudósitója jelenti: A keddi lapok jelentik, hogy a Barcelona körüli védőövet a nemzetiek gyakorlatilag áttörték. A köztársasági csapatok vad futásban menekülnek Barcelona felé. Barcelonában a kormány elrendelte, hogy a nemzetközi dandárt, amelyet rövid idővel ezelőtt kivontak a harcból és Barcelonába összpontositottak, azonnal vessék harcba. A dandár osztagait Barcelona külvárosaiban állitották fel.

London, jan. 24. A barcelonai angol állampolgárokat az angol követség és konzulátus felhivta, hogy a lehető leghamarabb hagyják el a várost.

Egy kilométerre Barcelonától

Burgos, jan. 24. A nemzeti csapatok kedden este Barcelona közvetlen környékére értek el s mindössze egy kilométernyire állanak a város déli határától. Manréza megszállása után a nemzetiek ütegei Barcelona repülőterét és kikötőjét lövik.

A nemzetiek előrenyomulása Barcelona felé olyan gyors, hogy a lőszer és élelmiszer utánpótlás már nem tud lépést tartani a csatakokkal. A nemzeti hadvezetőség ezért elrendelte, hogy repülőgépeket használjanak fel anyag, lőszer és élelmiszer szállitásra.

Normális olasz behivásokról van szó

Róma, jan. 24. A külföldi sajtó egyrészében az olasz részleges mozgósitásáról elterjedt hiresztelésekkel szemben illetékes helyen kijelentik, hogy a szóbanforgó intézkedések egyáltalán nem mozgósitás jellegüek, csupán egyes idősebb évfolyamoknak a szokásos kiképzési tanfolyamokra való teljesen normális behivásáról van szó. Az olasz részleges mozgósitásról szóló hiresztelések csupán célzatos elferditések.

Franciaország nem szállhat meg spanyol gyarmatokat

Róma, jan. 24. Az olasz sajtó feltünő helyen közli egyes francia lapok célzásait, amelyek szerint a francia kormány adott esetben arra gondolna, hogy Spanyolország, vagy a spanyol gyarmatok bizonyos területeit megszállja. Jól értesült olasz helyen kijelentik, hogy ha ilyen megszállás mégis megtörténne, ezt Olaszország természetszerüleg a földközitengeri statuquo megsértésének tekintené és levonná az igy előadódó helyzetből a szükséges következtetéseket.

Franciaország nem fogad be tömegesen menekülteket

Páris, jan. 24. A nemzetiek előretörése Kataloniában a francia kormány számára uj problémát hozott. Beavatott körök szerint a barcelonai kormány azt kérdezte, be tud-e a francia kormány mintegy 50 ezer menekültet fogadni? A kormány válasza az volt, hogy nem engedhet be ennyi embert. Ezért a francia-spanyol határ őrizetét megszigoritották. Mindazonáltal utasitásokat adtak arra nézve, hogy gyermekek, asszonyok és öregek jelentkeznek a határon, azokat ne küldjék vissza.

Barcelona, jan. 24. A francia nagykövetség az egyetlen diplomáciai képviselet, amely Barcelonában maradt. Valamennyi többi diplomáciai képviselet Caldafesba költözött.

—*—

Folytatták a zsidójavaslat tárgyalását

Rassay és Jaross vitája a felvidéki zsidóság magatartásáról

Budapest, január 24. A Ház közgazdasági és közlekedési, valamint közjogi, igazságügyi és földmüvelésügyi bizottsága *Péchy László* elnökletével kedden délután folytatta »A zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról« szóló törvényjavaslat általános vitáját. A kormány részéről vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök, *Jaross Andor*, *Tasnádi Nagy András*, *Teleki Mihály* miniszterek, *Antal István*, *Stolpa József* és *Törley Bálint* államtitkárok vettek részt az ülésen.

Kertész Miklós szerint az operáció, amelyet a kormányjavaslat végrehajtani készült, hatalmas tömeget érint és katasztrófával végződhet.

A javaslat mellett

Pinczics István hangsúlyozta, hogy magát a kérdést nem lehet érzelmi bürök megpendítésével elintézni. Nem áll az, hogy a javaslat a jogegyenlőség elvét áttöri. A zsidó tömeget, különösen abban a munkakörj elosztásban, amelyben elhelyezkedett, a magyar gazdasági és társadalmi élet nem bírja el. A zsidók csökkenése az utóbbi időkben csak lélekszámban mutatkozik. Gazdasági téren nagyobb az előretörés, mint korábban volt. A javaslat nem támadja meg annyira a zsidóság életlehetőségeit, hogy feltétlenül kivándorlásnak kellene következnie, bár kívánatos volna, hogy így legyen. Ha a keresztény ifjúság át tudja képezni magát gazdasági pályákra, miért nem tudná a zsidóság is átképezni magát más foglalkozási ágakra. *Kétségtelen, hogy ilyen nagy társadalmi reform nines zökkenő nélkül.* De ennek nem kell olyan nagynak lennie, hogy a nemzet ne bírná el. Ennek első előfeltétele azonban, hogy a zsidók alkalmazkodjanak és ne tegyenek semmi olyant, ami megbillentheti az állam gazdasági egyensúlyát, ellenkező esetben a kormányzatnak elég erővel kell rendelkeznie ahhoz, hogy minden visszaélést megakadályozzon még drákói intézkedésekkel is. *Méltányosnak tartaná, ha a tűzharcosok, hadiözvegyek, árvák és hadirokkantak nagyobb figyelemben részesülnének és mentességet kapnának azoknak a tűzharcosoknak, hadirokkantaknak irodékai, akiket Magyarország területén soroztak be.*

A javaslat ellen

Rassay Károly hangsúlyozta, hogy a javaslat olyan intézkedéseket iktat be, amely a közjogositványok terén a zsidóságot egyenesen másodrangú osztállyá alakítja. A javaslat indokolásában zavaros és megcáfolt elméleti alapon felállítja a faji elméletet, ezt akarja belevinni a Corpus Jurisba. A másik javaslat nem gazdasági vonatkozású, hanem politikai. Hatszázezer állampolgár kiközösítését jelenti nyiltan a magyar nemzeti közösségből. Halálra ítélése számtalan embernek, a vér mithoszának törvénybe iktatása, amely szemben áll a kereszténység alapgondolatával. A vér, félvér és negyedvér törvénybe iktatása családi tragédiákat idéz fel, gyermekeket állít szembe szülőkkel. A kormány ugyanakkor, amikor az ország területén élő egyik nemzetiség disszimilációs törekvéseit elismeri és támogatja, 600 ezer olyan magyar állampolgárt, aki asszimilálódni akar, külön népesoporttá akar minősíteni. *Jaross miniszter azt mondta egyik beszédében, hogy a két kezén meg tudja számolni azokat a zsidókat, akik a Felvidéken méltók voltak az elmúlt évek alatt arra, hogy asszimiláltaknak tekintsük őket. Egész sorát tudná elmondani olyan zsidóknak, akik a felvidéki magyar pártban voltak.* A javaslatot nem fogadja el azért sem, mert embertelen és halálra ítél nagy rétegeket anélkül, hogy erre a nemzetnek szüksége volna. Denem fogadja el külpolitikai okokból sem, mert a nemzetet egy világgyülöleti hullám közepébe dobja. Belső fogyasztásunk és kivitelünk összezsugorodása máris katasztrofálisan jelentkezik. *Nem fogadhatja el a javaslatnak azt a rendelkezését sem, amely a Felvidékre kivételeket kiván felállitani.* Nem járulhat hozzá ahhoz sem, hogy bármilyen tiszteletreméltó indokok alapján a javaslat rendelkezései alól egyesekre kivételt állapitsanak meg.

Jaross Andor személyes kérdésben

Jaross Andor tárcanélküli miniszter szólalt fel ezután személyes kérdésben. Rassay Károly olyan vágányon kísérelte meg a zsidók védelmét, amely holt vágány a felvidékiekkel szemben. Amíg a trianoni magyar területen a zsidókérdés a zsidóságnak gazdasági, pénzügyi és szellemi életben történt térfoglalása alapján ítélhető meg, a visszacsatolt területeken húsz év tapasztalatai alapján lehet lemérni azt, hogy milyen mértékben vállalt a magyar nemzettel való közösséget olyan viszonyok között, amikor az áldozatokat jelentett. Nem volt és nem lesz antiszemita, mert semilyen kérdést sem hajlandó érzelmi, vagy indulati alapon megitélni. Tárgyi alapon itélte meg felszólalásaiban a zsidóság problémáját is. A felvidéki magyarság igyekezett a zsidóságot is a magyar nemzetközösség keretében tartani, a zsidók azonban a múló élet arányában igyekeztek a látszólag süllyedő hajóról menekülni. Az évtizedenként tartott népszámlálások grafikonjai tökéletesen kimutatják, hogy egyre fogyott azoknak a zsidóknak a száma, akik a magyar nemzetközösséggel azonosságot mertek vállalni. A Szlovákiában élő 134 ezer zsidó közül — a számok precizitásáért nem vállalhat felelősséget, mert emlékezetből mondja — csak 9600 vallotta magyarnak magát, az úgynevezett Ruszinszkóban pedig 101 ezer zsidó közül 5600. A zsidóság fokozatosan elfordult a magyarságtól. Erre nagyon jellemző a turóczentmártoni ügyvédi kamara lajstroma, amelyből könnyen megállapitható, hogy a magyar társadalommal külsőleg közösséget vállaló zsidó ügyvédek legnagyobb része cseh-szlováknak, vagy zsidónak vallotta magát. Az emlitett kamarai névjegyzék adatai szerint a nagyapa még magyarnak, az apa zsidónak, a fiú cseh-szlováknak vallotta magát, ami egyszerű példa arra, hogy a zsidóság milyen mértékben hajtotta végre a disszimilációt a saját kebelében. Sajnálattal kellett megállapitani, hogy a zsidóság menekülni igyekezett a bárkáról, mert akkor nem képzelte, hogy ilyen hamar jön München és másként fordul majd a világpolitika.

— Rassay Károly megnyilatkozásaiban ugyanolyan felelőtlen, mint az Esti Kurir felelőtlenül ir. Tegnap például azt irta az Esti Kurir, hogy a felvidéki minisztérium Ferenc József képét letakartatta és felháborodással állapitotta meg, hogy milyen különös szellem élhet a minisztérium vezetőjében, aki ezt tette. A cikk nyomán megjelent a miniszterium épületében gróf Károlyi György és izgatottságában, amint az előcsarnokba lépett, letépte a papirost, igy lepleztе le az Esti Kurirt, mert a papir alól nem Ferenc József képe tűnt eléje, hanem egy németnyelvű felirat, amely az épület felépitését örökitette meg I. Ferenc József korában. Hasonló valótlansággal akarta Rassay Károly a zsidó javaslattal kapcsolatban személyét kipellengérezni, megállapitván, hogy hogyan mer a zsidókérdésben intrazigens álláspontot elfoglalni, amikor egy rokona az orvosi lajstrom szerint cseh-szlovák nak vallotta magát. Megállapitotta, hogy dr Jaross Bélát nem ismeri, nevét most hallja először és nem rokona. A magyar politikai és parlamenti élettől azt várja, hogy sokkal több felelősséggel gon-

Urak!
Valódi
nyulszőr KALAP
MA: 11.80
Frank Imrénél
Arany Bika

Mindent
szinte
semmiért
odaad
Kőrösi
Idényvégi vásár alatt: pár napig!

Vigszinház
Szivet-lelket gyönyörködtető, izig-vérig magyar film:
Gyimesi vadvirág
Székely történet. Főszereplők: TOLNAY KLÁRI — MÁLY GERŐ — TIMÁR JÓZSEF — GREGUSS — Ölvedy Zsóka — Gózon — dr Hosszu.
Hangulat! —=— Vidámság!
BEMUTATÓ MA!

dolkozzon, beszéljen és cselekedjen.

Rassay Károly ugyanesak személyes kérdésben szólalt fel és kérte **Jaross** Andor minisztert, jelentse ki, hogy dr Jaross Béla nem rokona s akkor meg kell állapitania, hogy őt ebben a vonatkozásban félrevezették.

Jaross Andor: Vagy elhiszik a szavamat, vagy nem, nem szoktam valótlant állitani!

Piller János: Kijelentem, hogy nem rokona. Én ismerem, én neveztettem ki a rozsnyói katolikus kórházba.

Mecsér megtiltaná a vegyesházasságokat

Vitéz **Mecsér** András utalt arra, hogy **Rassay** Károly a személyeskedés terére lépett s a miniszterelnököt következetlenséggel vádolta meg. Ha erről van szó, felemliti, hogy 1920-ban az Ébredő Magyarok Egyesületének volt egy korifeusa, aki akkor a zsidóságot a temetőbe küldte, ez a korifeus Rassay Károly volt. A törvényjavaslattal nem jogi és nem szociológiai, hanem eugénikai szempontból kiván foglalkozni rideg tudományos alapon. A javaslat nagyon helyesen irja elő a zsidóság fogalmát. Tisztázandó az az ütközési felület volna, amelyen a zsidóvérüség találkozik, tehát a félvérek kérdése. Állitja és vallja, hogy aki hisz és megkeresztelkedik, az keresztény, de a ma divatos erős kikeresztelkedés kifejezetten konjunkturális dolog. Volt asszimiláció, de a zsidók asszimilálták a magyarokat. Helyes megoldás volna, ha a törvény a leghatározottabban megtiltaná a vegyes házasságokat és szükségesnek tartaná törvényben kimondani a fajgyalázás büntetését is. Tapasztalati tény, hogy a törvénytelen gyermekek igen nagy százalékban magyar anyától és zsidó apától származnak s őket az anya vallására keresztelik s igy magyarokká válnak. Ezt a kérdést külön meg kell fontolni, mert bekövetkezhetik az is, hogy a zsidók vadházasságra fognak lépni magyar anyákkal, hogy igy gyermeküket a magyarok közé iktathassák. A javaslatot elfogadja.

Rupert Rezső arra kérte a kormányt, **vonja vissza** a javaslatot.

Az együttes bizottság a szerdai interpellációs napra való tekintettel **csütörtök délután félötkor folytatja a javaslat általános vitáját.**

Ma kezdődött meg az olcsó könyvvásár.

Jó és olcsó könyveket most szerezhet be a

„Méliusz“ könyvkereskedésben

Tiso igéri a szlovákiai magyarság jogainak biztositását

A szlovákok visszautasitják Prága centralisztikus törekvéseit.

Pozsony, jan. 24. Tiso dr miniszterelnök a Pozsonyba érkezett külföldi ujságirók előtt nyilatkozatot tett Szlovákia időszerű kérdéseiről és egyebek között ezeket mondotta:

— A szlovák kormány viszonya Prágához ezidőszerint jó. A pénzügy, külügy és hadügy közös, de ha a centralizmus szelleme újból felakarna támadni és a közös ügyeken kivül is érvényesíteni akarja befolyását, a szlovák szellem mindig lesz annyira erős és éber, hogy ezeket a centralisztikus törekvéseket visszautasítja. Prágával jelenleg tárgyalásokat folytatunk abból a célból, hogy az egyes külföldi követségeken a szlovákok nagyobb szerepet kapjanak. Igy vezetőszerepet akarunk játszani a budapesti, római, varsói és washingtoni követségeken. A szlovenszkói magyarok, németek és ruszinok számára biztositjuk a megfelelő jogokat. Végül a zsidó kérdésről nyilatkozott. A zsidók befolyását arányba kell hozni százalékos számukkal.

Betiltott pártok

Pozsony, január 24. Hivatalosan közlik, hogy a szlovák kormány feloszlatta a csehszlovákiai kommunista pártot, a szociáldemokrata pártot, a német szociáldemokrata pártot, a zsidó pártot és az egyesült szocialista cionista munkáspártot Szlovákia egész területén. Mint a hivatalos jelentés mondja, a feloszlatott pártok működése veszélyeztette a közérdeket.

Amsterdam, jan. 24. Mackensen vezértábornagy és Smith szolgálaton kivüli tengernagy Doornba érkezett, hogy Vilmos császárnak 80. születésnapja alkalmából a régi német hajósereg és tengerészet szerencsekivánatait tolmácsolja.

Tájékoztató árak

az idényvégi vásárunkról

B. divatzsebkendő	P —.22	Gyapjú cserkész takaró	P 6.30
Indantren függönykelme	P —.50	Flottir törülköző	P —.98
Divatmintás műselyem	P —.88	B. divat blouse	P 1.60
Flanelok pongyolára és rubára	P —.98	Csipőszorító	P 2.56
Kockás pamut szövet	P 1.44	6 személyes kerti abrosz	P 2.60
90 cm-es műselyem crepe de chine	P 1.60	Férfi pullover	P 2.90
Duftinek	P 1.68	1 pár női bőrkeztyű	P 3.90
Mellirt divat szövet	P 1.70	Retikül	P 5.—
70 cm-es kosztüm és ruha szövet	P 1.70	Fiú sport öltöny	P 24.—
Shottish divat szövet	P 2.97	Férfi téli kabát	P 34.—
140 cm-es divatcsikos férfi szövet	P 4.80	Férfi divatcsikos öltöny	P 27.—
		Csikó bunda	P 60.—
		Szürke buano fegész bőr bunda	P120.—

2 személyes műselyem kockás brokát paplan (fehér vattával) **21·50**

Maradékok rendkivül olcsó árakban

Benyáts ÁRUHÁZ

Hitlert közvetitésre kéri fel a francia kormány

Páris, január 24. A *Ce Soir* szerint *Bonnet* külügyminiszter állitólag azt tervezi, hogy a december 6-i francia-német nyilatkozatra hivatkozva felkéri Hitlert, hogy a francia-olasz ellentét ügyében lépjen közbe Mussolininál és mintegy a döntő szerepét játsza. Ez a hir összefüggésben áll azzal a megbeszéléssel, amelyet Bonnet külügyminiszter hétfőn a párisi német nagykövettel folytatott.

A német gyarmati követelés

Róma, jan. 24. A Corriere Padano, amelyről köztudomásu, hogy közelálll Balbo tábornagyhoz, azt a még megerősitésre szoruló berlini jelentést közli, hogy Hitler kancellár és gróf Ciano január 30-án Berlinben a németbirodalmi gyülés összeülése alkalmából felfogja sorolni **Németország, illetőleg Olaszország gyarmati követeléseit.**

Hivatalos helyen ezt a közlést nem erősitették meg, de nem is cáfolják. Balbo táobrnagy lapja az első oldalon közli ezt a jelentést, amely többek között igy szól:

Január 30-án Berlinben a nemzeti szocialista mozgalom uralomrajutásának évfordulóján **gróf Ciano olasz külügyminiszter is jelen lesz, hogy résztvegyen az ünnepen.**

— Ez alkalommal Hitler birodalmi vezér és kancellár a birodalmi gyülésen szőnyegre fogja vetni Németország gyarmati követeléseit és **gróf Ciano is beszédet fog tartani Berlinben**, amelyben ki fogja jelenteni, hogy a német gyarmati követelések és **Olaszország természetszerű igényei össze vannak kapcsolva egymással.**

Tengeri hajók Bécsben

Bécs, jan. 24. Ez év tavasszán megkezdik a bécsi nagy dunai kikötő épitését, melyel Bécs Délkelet-Európa gazdasági központja és legnagyobb áruátrakodó helye lesz. Az új nagy kikötőt a régi Dunakikötőtől 20 kilométerrel lejjebb épitik meg és körülötte a hatalmasan megnagyobbodott Bécs számára egész új gyárnegyed épül. — Ugyanitt torkollik majd a tervezett Odera-csatorna a Dunába s ezzel Bécs közvetlen összeköttetést kap a Keleti tengerrel. A csatorna s a kikötő olyan lesz, hogy kisebb tengeri hajók is eljuthatnak rajta Bécsig.

Hungária filmszinház

MA IS a kacagtató házassági komédia:

A lázadó féri

Előadások: 5, 7, 9-kor!

HIRADÓK!

Kisérő: STAN és PAN: „ÁRVERÉSI HIÉNÁK“.

Ez még nem volt! Minden lehetőséget felülmuló szenzációs olcsó árak. RADÓ-nál

Kirakataim nincsenek, de bármely kirakatban látható hasonló anyagokat még az idényvégi áraknál is olcsóbban árusitok most. Siessen míg a készlet tart.

Folytatták a zsidójavaslat tárgyalását

Rassay és Jaross vitája a felvidéki zsidóság magatartásáról

Budapest, január 24. A Ház közgazdasági és közlekedési, valamint közjogi, igazságügyi és földmüvelésügyi bizottsága *Péchy László* elnökletével kedden délután folytatta »A zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló törvényjavaslat általános vitáját. A kormány részéről vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök, *Jaross Andor*, *Tasnádi Nagy András*, *Teleki Mihály* miniszterek, *Antal István*, *Stolpa József* és *Törley Bálint* államtitkárok vettek részt az ülésen.

Kertész Miklós szerint az operáció, amelyet a kormányjavaslat végrehajtani készült, hatalmas tömeget érint és katasztrófával végződhet.

A javaslat mellett

Pinczics István hangsúlyozta, hogy magát a kérdést nem lehet érzelmi hurok megpendítésével elintézni. Nem áll az, hogy a javaslat a jogegyenlőség elvét áttöri. A zsidó tömeget, különösen abban a munkakörj elosztásban, amelyben elhelyezkedett, a magyar gazdasági és társadalmi élet nem birja el. A zsidók csökkenése az utóbbi időkben csak lélekszámban mutatkozik. Gazdasági téren nagyobb az előretörés, mint korábban volt. A javaslat nem támadja meg annyira a zsidóság életlehetőségeit, hogy feltétlenül kivándorlásnak kellene következnie, bár kívánatos volna, hogy így legyen. Ha a keresztény ifjúság át tudja képezni magát gazdasági pályákra, miért nem tudná a zsidóság is átképezni magát más foglalkozási ágakra. *Kétségtelen, hogy ilyen nagy társadalmi reform nines zökkenő nélkül.* De ennek nem kell olyan nagynak lennie, hogy a nemzet ne bírná el. Ennek első előfeltétele azonban, hogy a zsidók alkalmazkodjanak és ne tegyenek semmi olyant, ami megbillentheti az állam gazdasági egyensúlyát, ellenkező esetben a kormányzatnak elég erővel kell rendelkeznie ahhoz, hogy minden visszaélést megakadályozzon még drákói intézkedésekkel is. *Méltányosnak tartaná, ha a tűzharcosok, hadiözvegyek, árvák és hadirokkantak nagyobb figyelemben részesülnének és mentességet kapnának azoknak a tűzharcosoknak, hadirokkantaknak irodákai, akiket Magyarország területén soroztak be.*

A javaslat ellen

Rassay Károly hangsúlyozta, hogy a javaslat olyan intézkedéseket iktat be, amely a közjogositványok terén a zsidóságot egyenesen másodrangú osztállyá alakítja. A javaslat indokolásában zavaros és megcáfolt elméleti alapon feiállitja a faji elméletet, ezt akarja belevinni a Corpus Jurisba. A másik javaslat nem gazdasági vonatkozású, hanem politikai. Hatszázezer állampolgár kiközösítését jelenti nyiltan a magyar nemzeti közösségből. Halálra itélése számtalan embernek, a vér mithoszának törvénybe iktatása, amely szemben áll a kereszténység alapgondolatával. A vér, félvér és negyedvér törvénybe iktatása családi tragédiákat idéz fel, gyermekeket állit szembe szülőkkel. A kormány ugyanakkor, amikor az ország területén élő egyik nemzetiség disszimilációs törekvéseit elismeri és támogatja, 600 ezer olyan magyar állampolgárt, aki asszimilálódni akar, külön népesoporttá akar minősiteni. *Jaross miniszter azt mondta egyik beszédében, hogy a két kezén meg tudja számolni azokat a zsidókat, akik a Felvidéken méltók voltak az elmúlt évek alatt arra, hogy asszimiláltaknak tekintsük őket. Egész sorát tudná elmondani olyan zsidóknak, akik a felvidéki magyar pártban voltak.* A javaslatot nem fogadja el azért sem, mert embertelen és halálra itél nagy rétegeket anélkül, hogy erre a nemzetnek szüksége volna. Denem fogadja el külpolitikai okokból sem, mert a nemzetet egy világgyülöleti hullám közepébe dobja. Belső fogyasztásunk és kivitelünk összezsugorodása máris katasztrofálisan jelentkezik. *Nem fogadhatja el a javaslatnak azt a rendelkezését sem, amely a Felvidékre kivételeket kiván felállitani.* Nem járulhat hozzá ahhoz sem, hogy bármilyen tiszteletreméltó indokok alapján a javaslat rendelkezései alól egyesekre kivételt állapitsanak meg.

Jaross Andor személyes kérdésben

Jaross Andor táreanélküli miniszter szólalt fel ezután személyes kérdésben. Rassay Károly olyan vádaskodást kisérelte meg a zsidók védelmét, amely holt vádaskodás a felvidékiekkel szemben. Amig a trianoni magyar területen a zsidókérdés a zsidóságnak gazdasági, pénzügyi és szellemi életben történt térfoglalása alapján itélhető meg, a visszacsatolt területeken húsz év tapasztalatai alapján lehet lemérni azt, hogy milyen mértékben vállalt a magyar nemzettel való közösséget olyan viszonyok között, amikor az áldozatokat jelentett. Nem volt és nem lesz antiszemita, mert semilyen kérdést sem hajlandó érzelmi, vagy indulati alapon megitélni. Tárgyi alapon itélte meg felszólalásaiban a zsidóság problémáját is. A felvidéki magyarság igyekezett a zsidóságot is a magyar nemzetközösség keretében tartani, a zsidók azonban a múló élet arányában igyekeztek a látszólag süllyedő hajóról menekülni. Az évtizedenként tartott népszámlálások grafikonjai tökéletesen kimutatják, hogy egyre fogyott azoknak a zsidóknak a száma, akik a magyar nemzetközösséggel azonosságot mertek vállalni. A Szlovákiában élő 134 ezer zsidó közül — a számok precizitásáért nem vállalhat felelősséget, mert emlékezetből mondja — csak 9600 vallotta magyarnak magát, az úgynevezett Ruszinszkóban pedig 101 ezer zsidó közül 5600. A zsidóság fokozatosan elfordult a magyarságtól. Erre nagyon jellemző a turóczentmártoni ügyvédi kamara lajstroma, amelyből könnyen megállapitható, hogy a magyar társadalommal külsőleg közösséget vállaló zsidó ügyvédek legnagyobb része cseh-szlováknak, vagy zsidónak vallotta magát. Az emlitett kamarai névjegyzék adatai szerint a nagyapa még magyarnak, az apa zsidónak, a fiú cseh-szlováknak vallotta magát, ami egyszerü példa arra, hogy a zsidóság milyen mértékben hajtotta végre a disszimilációt a saját kebelében. Sajnálattal kellett megállapitani, hogy a zsidóság menekülni igyekezett a bárkáról, mert akkor nem képzelte, hogy ilyen hamar jön München és másként fordul majd a világpolitika.

— Rassay Károly megnyilatkozásaiban ugyanolyan felelőtlen, mint az Esti Kurir felelőtlenül ir. Tegnap például azt irta az Esti Kurir, hogy a felvidéki miniszterium Ferenc József képét letakartatta és felháborodással állapitotta meg, hogy milyen különös szellem élhet a miniszterium vezetőjében, aki ezt tette. A cikk nyomán megjelent a miniszterium épületében gróf Károlyi György és izgatottságában, amint az előcsarnokba lépett, letépte a papirost, igy lepleztelte le az Esti Kurirt, mert a papir alól nem Ferenc József képe tünt eléje, hanem egy németnyelvü felirat, amely az épület felépitését örökitette meg I. Ferenc József korában. Hasonló valótlansággal akarta Rassay Károly a zsidójavaslattal kapcsolatban személyét kipellengérezni, megállapitván, hogy hogyan mer a zsidókérdésben intrazigens álláspontot elfoglalni, amikor egy rokona az orvosi lajstrom szerint cseh-szlováknak vallotta magát. Megállapitotta, hogy dr Jaross Bélát nem ismeri, nevét most hallja először és nem rokona. A magyar politikai és parlamenti élettől azt várja, hogy sokkal több felelősséggel gon-

Urak!

Valódi nyulszőr KALAP MA: 11.80

Frank Imrénél Arany Bika

Mindent szinte semmiért odaad Kőrösi

Idényvégi vásár alatt: pár napig!

Vigszinház

Szivet-lelket gyönyörködtető, izig-vérig magyar film:

Gyimesi vadvirág

Székely történet. Főszereplők: TOLNAY KLÁRI — MÁLY GERŐ — TIMÁR JÓZSEF — GREGUSS — Ölvedy Zsóka — Gózon — dr Hosszu.

Hangulat! —=— Vidámság!

BEMUTATÓ MA!

dolkozzon, beszéljen és cselekedjen.

Rassay Károly ugyanesak személyes kérdésben szólalt fel és kérte **Jaross** Andor minisztert, jelentse ki, hogy dr Jaross Béla nem rokona s akkor meg kell állapitania, hogy őt ebben a vonatkozásban félrevezették.

Jaross Andor: ~~Vagy~~ elhiszik a szavamat, vagy nem, nem szoktam valótlant állitani!

Piller János: Kijelentem, hogy nem rokona. Én ismerem, én neveztettem ki a rozsnyói katolikus kórházba.

Mecsér megtiltaná a vegyesházasságokat

Vitéz **Mecsér** András utalt arra, hogy Rassay Károly a személyeskedés terére lépett s a miniszterelnököt következetlenséggel vádolta meg. Ha erről van szó, felemliti, hogy 1920-ban az Ébredő Magyarok Egyesületének volt egy korifeusa, aki akkor a zsidóságot a temetőbe küldte, ez a korifeus Rassay Károly volt. A törvényjavaslattal nem jogi és nem szociológiai, hanem eugénikai szempontból kiván foglalkozni ridegtudományos alapon. A javaslat nagyon helyesen irja elő a zsidóság fogalmát. Tisztázandó az az ütközési felület volna, amelyen a zsidóvérüség találkozik, tehát a félvérek kérdése. Állitja és vallja, hogy aki hisz és megkeresztelkedik, az keresztény, de a ma divatos erős kikeresztelkedés kifejezetten konjunkturális dolog. Volt asszimiláció, de a zsidók asszimilálták a magyarokat. Helyes megoldás volna, ha a törvény a leghatározottabban megtiltaná a vegyes házasságokat és szükségesnek tartaná törvénybeu kimondani a fajgyalázás büntetését is. Tapasztalati tény, hogy a törvényteleu gyermekek igen nagy százalékban magyar anyától és zsidó apától származnak s őket az anya vallására keresztelik s igy magyarokká válnak. Ezt a kérdést külön meg kell fontolni, mert bekövetkezhetik az is, hogy a zsidók vadházasságra fognak lépni magyar anyákkal, hogy igy gyermeküket a magyarok közé iktathassák. A javaslatot elfogadja.

Rupert Rezső arra kérte a kormányt, **vonja vissza** a javaslatot.

Az együttes bizottság a szerdai interpellációs napra való tekintettel **csütörtök délután félötkor folytatja a javaslat általános vitáját.**

Ma kezdődött meg az olcsó könyvvásár.

Jó és olcsó könyveket most szerezhet be a

„Méliusz“ könyvkereskedésben

Tiso igéri a szlovákiai magyarság jogainak biztositását

A szlovákok visszautasitják Prága centralisztikus törekvéseit.

Pozsony, jan. 24. Tiso dr miniszterelnök a Pozsonyba érkezett külföldi ujságírók előtt nyilatkozatot tett Szlovákia időszerű kérdéseiről és egyebek között ezeket mondotta:

— A szlovák kormány viszonya Prágához ezidőszerint jó. A pénzügy, külügy és hadügy közös, de ha a centralizmus szelleme újból felakarna támadni és a közös ügyeken kivül is érvényesíteni akarja befolyását, a szlovák szellem mindig lesz annyira erős és éber, hogy ezeket a centralisztikus törekvéseket visszautasitja. Prágával jelenleg tárgyalásokat folytatunk abból a célból, hogy az egyes külföldi követségeken a szlovákok nagyobb szerepet kapjanak. Igy vezetőszerepet akarunk játszani a budapesti, római, varsói és washingtoni követségeken. A szlovenszkói magyarok, németek és ruszinok számára biztositjuk a megfelelő jogokat. Végül a zsidó kérdésről nyilatkozott. A zsidók befolyását arányba kell hozni százalékos számukkal.

Betiltott pártok

Pozsony, január 24. Hivatalosan közlik, hogy a szlovák kormány feloszlatta a csehszlovákiai kommunista pártot, a szociáldemokrata pártot, a német szociáldemokrata pártot, a zsidó pártot és az egyesült szocialista cionista munkáspártot Szlovákia egész területén. Mint a hivatalos jelentés mondja, a feloszlatott pártok működése veszélyeztette a közérdeket.

Amsterdam, jan. 24. Mackensen vezértábornagy és Smith szolgalatonkivüli tengernagy Doornba érkezett, hogy Vilmos császárnak 80. születésnapja alkalmából a régi német hajósereg és tengerészet szerencsekivánatait tolmácsolja.

Tájékoztató árak

az idényvégi vásárunkról

B. divatzsebkendő	P —.22	Gyapjú cserkész takaró	P 6.30
Indantren függönykelme	P —.50	Flottir törülköző	P —.98
Divatmintás műselyem	P —.88	B. divat blouse	P 1.60
Flanelok pongyolára és ruhára	P —.98	Csipőszorító	P 2.56
Kockás pamut szövet	P 1.44	6 személyes kerti abrosz	P 2.60
90 cm-es műselyem crepe de chine	P 1.60	Férfi pullover	P 2.90
Duftinek	P 1.68	1 pár női bőrkeztyű	P 3.90
Mellirt divat szövet	P 1.70	Retikül	P 5.—
70 cm-es kosztüm és ruha szövet	P 1.70	Fiú sport öltöny	P 24.—
Shottish divat szövet	P 2.97	Férfi téli kabát	P 34.—
140 cm-es divatcsikos férfi szövet	P 4.80	Férfi divatcsikos öltöny	P 27.—
		Csikó bunda	P 60.—
		Szürke buano fegész bőr bunda	P120.—

2 személyes műselyem kockás brokát paplan (fehér vattával) **21·50**

Maradékok rendkivül olcsó árakban

Benyáts ÁRUHÁZ

Hitlert közvetitésre kéri fel a francia kormány

Páris, január 24. A *Ce Soir* szerint *Bonnet* külügyminiszter állitólag azt tervezi, hogy a december 6-i francia-német nyilatkozatra hivatkozva felkéri Hitlert, hogy a francia-olasz ellentét ügyében lépjen közbe Mussolininál és mintegy a döntő szerepét játsza. Ez a hir összefüggésben áll azzal a megbeszéléssel, amelyet Bonnet külügyminiszter hétfőn a párisi német nagykövettel folytatott.

A német gyarmati követelés

Róma, jan. 24. A Corriere Padano, amelyről köztudomásu, hogy közelálll Balbo tábornagyhoz, azt a még megerősitésre szoruló berlini jelentést közli, hogy Hitler kancellár és gróf Ciano január 30-án Berlinben a németbirodalmi gyülés összeülése alkalmából felfogja sorolni **Németország, illetőleg Olaszország gyarmati követeléseit.**

Hivatalos helyen ezt a közlést nem erősitették meg, de nem is cáfolják. Balbo táobrnagy lapja az első oldalon közli ezt a jelentést, amely többek között igy szól:

Január 30-án Berlinben a nemzeti szocialista mozgalom uralomrajutásának évfordulóján **gróf Ciano olasz külügyminiszter is jelen lesz, hogy résztvegyen az ünnepen.**

— Ez alkalommal Hitler birodalmi vezér és kancellár a birodalmi gyülésen szőnyegre fogja vetni Németország gyarmati követeléseit és **gróf Ciano is beszédet fog tartani Berlinben**, amelyben ki fogja jelenteni, hogy a német gyarmati követelések és **Olaszország természetszerű igényei össze vannak kapcsolva egymással.**

Tengeri hajók Bécsben

Bécs, jan. 24. Ez év tavasszán megkezdik a bécsi nagy dunai kikötő épitését, melyel Bécs Délkelet-Európa gazdasági központja és legnagyobb aruátrakodó helye lesz. Az új nagy kikötőt a régi Dunakikötőtől 20 kilométerrel lejjebb épitik meg és körülötte a hatalmasan megnagyobbodott Bécs számára egész új gyárnegyed épül. — Ugyanitt torkollik majd a tervezett Odera-csatorna a Dunába s ezzel Bécs közvetlen összeköttetést kap a Keleti tengerrel. A csatorna s a kikötő olyan lesz, hogy kisebb tengeri hajók is eljuthatnak rajta Bécsig.

Hungária filmszinház

MA IS a kacagtató házassági komédia:

A lázadó férj

Előadások: 5, 7, 9-kor!

HIRADÓK!

Kisérő: STAN és PAN: „ÁRVERÉSI HIÉNÁK“.

Ez még nem volt!

Minden lehetőséget felülmuló szenzációs olcsó árak.

RADÓ-nál

Kirakataim nincsenek, de bármely kirakatban látható hasonló anyagokat még az idényvégi áraknál is olcsóbban árusitok most. Siessen mig a készlet tart.

OLIMPIA Leltári vasár OLIMPIA Leltári vásár OLIMPIA Piac-utca 22. sz.

Bartha honvédelmi miniszter nagy beszéde a képviselőházban

Sikerült honvédségünket a trianoni korlátok ellenére magasszinvonalu hadsereggé fejleszteni. — A tisztikar nem foglalkozik pártpolitikával.

Budapest, jan. 24. A képviselőház tegnap folytatta a honvédelmi javaslat vitáját. **Hubay** Kálmán volt az első felszólaló, aki kijelentette, hogy a javaslatot nem a kormány, hanem csak a honvédség és a honvédelmi miniszter személye iránti bizalomból fogadja el. Szóváteszi az **altiszti** kar helyzetét és kéri, hogy megfelelő nevet adjanak neki, mivel a polgári életben az altiszt szó küldöncöt és szolgát jelent. A karpaszományosokat régi szép magyar szóval **hadapródnak** kellene nevezni.

Ezután **Bartha** Károly honvédelmi miniszter állott fel szólásra. Mélyen átérzi — ugymond — az általa képviselt javaslat felbecsülhetetlen értékét. A ma érvényben levő honvédelmi törvény, amely a trianoni béke végrehajtása eredményeként született meg, indokolásában azt mondja, hogy csak látszatra alkotó munka, valójában romboló, mert **a békeszerződés következtében megszüntette az általános hadkötelezettséget s ezzel megszakitott egy szoros kapcsolatot az állam és a polgárok között. Mégis sikerült honvédségünket a trianoni korlátozások ellenére magasszinvonalu hadsereggé fejleszteni, amely európai összehasonlitásban is jól megállja helyét.** A vita során pártkülönbség nélkül megnyilvánult a szeretet a honvédség iránt. Úgy a maga, mint a honvédség és minden egyes tagja nevében **köszöni ezt az elismerést és biztositja a nemzetet, hogy a honvédség mindig érdemes marad az elismerésre.**

Katonás őszinteséggel rá kell mutatni arra, hogy **a javaslat az eddiginél nagyobb áldozatot kiván a nemzettől.** A technikai eszközök, főként a légi fegyvernem hallatlan arányu fejlődése **sokkal nagyobb anyagi áldozatot tesznek szükségessé, mint eddig.** A jövő háborujában az egész nemzetnek részt kell venni, **haretér és mögöttes országrész között nem lesz különbség.**

— Végtelenül fontos, hogy a háboruban az egész nemzet egységes politikai vezetése biztositható legyen. A világháboru során ezt az egységes politikai vezetést főleg a központi hatalmak országai nélkülözték.

— **Ennek az egységes politikai vezetésnek a szerve lesz a jövőben a javaslat által kontemplált legfőbb honvédelmi tanács, amely az államfő elnöklete alatt a miniszterekből és a hadsereg két legfőbb tényezőjéből, a vezérkar főnökéből és a honvédség főparancsnokából áll.**

— A nemzet katonai erőinek lehető legteljesebb kiaknázását teszi lehetővé a leventeintézmény, amelynek nemzetnevelési szempontjából is nagy jelentősége van.

A hadsereg ellátásának kérdéseivel kapcsolatban nagy érdeklődés közben a haboru elvesztésének okairól beszélt ezután a honvédelmi miniszter. A honvédelem egyik legfontosabb eleme — mondotta — az állam gazdasági felkészültsége. Csapataink a világháború végén mindenütt ellenséges területen harcoltak s hogy mégis elvesztettük a háborut, azt gazdasági felszerelésünk hiányosságának köszönhetjük. A hadserg nem kaptq meg az országtól azt az anyagi támogatást, amely lehetővé tette volna a szükséges gigantikus erőkifejtést és ezért a hadsereg összeomlott.

A miniszter ezután röviden felsorolta a törvényjavaslat egyes intézkedéseit, a hadbavonultak családtagjainak segélyezéséről, az elesettek hátramaradottainak támogatásáról, majd megemlitette a honvédelem érdekében szükséges büntetőjogi rendelkezéseket.

Ezután nagy érdeklődés közben a tisztikar politizálásának a kérdéséről beszélt. A valóságnak megfelelő helyzet az, hogy **a tiszti kar mint ilyen, nem politizál.** Egyénenként túlnyomó részben él a tisztikar tagjaiban a meggyőződés, hogy a pártpolitikai harcokba való beavatkozás csak az ország érdekeinek veszélyeztetését idézheti elő. **A tisztek betartják a kormányzónak tett esküt és hivek az alkotmányhoz. A tisztikar nem foglalkozik pártpolitikával, hanem pártok felett álló nemzeti érzés heviti.**

— A magyar tisztikar azonban nem idegen a nemzet életében, ezért nem nevezhető politizálásnak, ha a tiszt bizalmas körben birálatot mond napi eseményekről. Voltak azonban, vannak és lehetnek egyes tisztek a jövőben, akik **a maguknak tulajdonitott küldetés hitében, vagy akár a gyorsabb előremenetel kedvéért** a pártpolitika felé tájékozódnak. Az **ilyenektől elvárom, hogy mint önérzetes és becsületes honvédtisztek elsősorban önmaguk vonják le az igy beállott összeférhetetlenség következményeit.** (Általános, élénk helyeslés.) Ha pedig ez mégsem történne meg, **az illető tiszt biztos lehet afelől, hogy én magam fogom vele szemben ezeket a következményeket levonni.**

A miniszter ezután a vita egyes szónokainak válaszolt. A nők munkaszolgálatát illetőleg, ha meglesz az országos nővédelmi tanács, készségesen fogja annak a véleményét kikérni. Szóvátették a felvidéki ifjuság nemzeti nevelésének kényszerü hiányosságát, miután a cseh megszállás idején erre nem volt mód. Négy már kiképzett évfolyamot ujabb kiképzésre fognak behivni s a honvédség ezt az alkalmat igyekszik felhasználni arra, hogy ezt a hiányosságot pótolja. A légvédelem hiányosságairól is volt itt szó. A **legutóbbi válság idején sok tapasztalatot szereztünk s a légvédelem azon az uton van, hogy korszerü szinvonalat érjen el.**

Végül a szocialista szónokoknak válaszolva kijelenti, hogy **tudatában van a munkásosztály fontosságának a honvédelemben és örömmel állapitja meg, hogy a munkásság egyre szélesebb körében ismeri fel az egységes nemzeti és katonai kérdések jelentőségét.**

A miniszter beszédét a Ház **minden oldalon nagy tetszéssel fogadta** s a képviselők csoportosan siettek a miniszterhez gratulálni.

A miniszteri beszéd után **Malasits** Géza felszólalása következett. A haza védelme — ugymond — minden ember előtt szent, a hazáért mindenkinek mindent fel kell áldoznia. Ennek a törvénynek kapcsán első kötelessége a kormánynak az adórendszer revizioja.

Vázsonyi János volt a következő felszólaló, aki igy kezdte beszédét:

— Annak ellenére, hogy ellenzéki vagyok és annak ellenére, hogy az egyesitett bizottságok olyan javaslatot tárgyalnak, amely emberi méltóságomban is megaláz, mégis a honvédelmi javaslat mellett iratkoztam fel. Ezt azért tettem, mert nem a kormánynak, hanem az országnak szóló javaslatot tárgyalunk, nem a kormány iránti bizalomról, hanem a magyar honvédségről van szó, amelynek képviselője, a honvédelmi miniszter ur személye iránt a Ház minden egyes tagját a teljes tisztelet s szeretet vezeti. A honvédség mindenkié, nem egy párté, nem a kormányé, hanem az **egész magyar nemzeté.** Több katonára van szükségünk, ugyanakkor egy másik javaslat kivándorlásra csábit, vagy pedig idebent teszi tönkre az emberek életét. A honvédelmi javaslatot örömmel fogadja el, a másikat viszont elitéli.

Gróf **Pálffy-Daun** József a magyar katona háborus dicsőségéről beszél. Minden eszközzel elő kell segiteni a honvédség fejlesztését, mert kifelé erősnek kell mutatkozni. Egységes hadsereg csak ugy képzelhető el, ha mögötte egységes nemzet áll. Ki kell huzni a fullánkot egymás szivéből. Nem szabad különbséget tenni pártok és politikai felfogások között. Életünket és vérünket csak a magyar öncéluságért ajánljuk fel. (Taps.) A javaslatot elfogadja.

A következő felszólaló **Csik** József. Ez a javaslat a magyar élet reneszánszát jelenti, mert a magyar faj jellegzetes sajátságának ad kifejezést. A javaslat folytán lehetőség nyilt arra, hogy **a magyarság meg tudja védeni a maga ősi jussát,** valamint tudja teljesiteni ama jogos igényeit, amelyek ezeréves történelménél és a Dunamedencében elfoglalt helyzeténél fogva megilleti.

Fellner Pál rámutatott arra, hogy a honvédelmi javaslatot nemcsak a képviselőház, hanem az ország közvéleménye is osztatlan helyesléssel és lelkesedéssel fogadta. A honvédelmi téren kifejtett erőfeszités csak akkor lehet eredményes, ha a termelés zavartalan utja elől elháritják az akadályokat. Nagy súlyt kell helyezni arra, hogy az ipari termelést — bárkinek a kezében is legyen — a maximális erőkifejtésre alkalmassá tegyék. A javaslatot elfogadta.

A vitát szerdán folytatják.

— **Ülőfoglalkozású egyének, idült székrekedésben és aranyeres bántalmakban szenvednek,** vegyék a természetes **„Ferenc József"** keserűvizet egy pohárnyi napi adagokban, esetleg kissé felmelegitve, de mindig reggel éhgyomorra. Kérdezze meg orvosát.

Előléptetések a debreceni a rendőrségen

Budapest, jan. 24. A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére Ory István debreceni rendőrkapitánynak a rendőrtanácsosi cimet, vitéz Boskó Mihály rendőrfőfelügyelőnek a VII. fizetési osztály jellegét, Sándor István debreceni rendőrfelügyelőnek a IX. fizetési osztály jellegét adományozta.

Ma lesz az Ady Társaság vitadélutánja

Ma délután öt órakor lesz az Ady-Társaság ingyenes vitadélutánja a Kereskedő Társulat dísztermében. — Tárgya: **Ady magyarsága a közönség zsürije előtt. Szereplői: Asztalos Dezső bevezető előadó, vitavezető, Benyovszky Pál, Kiss István és Gulyás Gábor előadók.**

Ungár Imre zongoraestje

A Zenekedvelők Köre II. bérleti hangversenyén *Ungár Imre* játszott telt ház előtt.

Mióta utóljára hallottuk Ungár Imrét, játéka még jobban elmélyült, még több tartalommal telt meg. Vonatkozik ez különösen a klasszikus művekre, melyeknek interpretálásában óriási léptekkel halad a végső tökéletesség felé. Bach f-moll és Es-dur preludiumát és fugáját talán szándékosan állitotta így egymás mellé, mert mindkettőben a preludium ellentétes hangot üt meg a fugával szemben. Az első preludium férfias lírája, a fuga játszi könnyedsége, a második bája és a fuga robusztus ereje, minden tökéletesen érvényesült, biztos kézzel oldotta meg. Mozart hol fojtott szenvedéllyel viharzó, hol bánatosan panaszkodó a-moll szonátája volt a klasszikus művek közül talán a legkiemelkedőbb szám, de csak egy árnyalattal multa felül Beethoven transzcendens fényében ragyogó végén átszellemült rezignációval kihangzó E-dur szonátáját.

Szünet után Chopin műveket játszott, itt érezte magát igazán elemében, minden finomságot, minden szenvedélyt újra átélt, újra költött. Egy pillanatig sem gondol olcsóbb hatásokra, amibe sok Chopin játékos belecéved, a technikailag könnyen megoldott felületen átizzott Chopin poétalelke.

A közönség áhitattal hallgatta a nagy zongorista játékát és megújuló tapsviharral ünnepelte a művészt, akinek látása elvesztése helyébe a sors a hangok birodalmának ritkán megadatott nagy területét adta. A művész a viharos tetszésnyilvánitást ráadásokkal köszönte meg.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: Carole Lombard: MAKRANCOS MENYASSZONY. Kisérő: HALÁLEXPRESS. — Előadások 5 órától.

x Ingyenbe esik minden harmadik színházi jegye, ha kétszer a kedvezményes szelvénnyel megy színházba.

Borzalmas szerencsétlenség a Máv. mühelytelepen

80 mázsás gőzkalapács szétzuzta Muhita Zoltán 20 éves kovácssegéd fejét. — A szerencsétlen fiatalember a sebészeti klinikára szállitás közben meghalt.

Borzalmas szerencsétlenség történt kedden reggel a MÁV mühelytelep kovácsüzemében. *Muhita Zoltán* 20 éves MÁV kovácssegéd, Csillag ucca 112. szám alatti lakos egy szerszám keresése közben a felhúzott gőzkalapács alá hajolt. A száraz légerővel működő gőzkalapács felvonása után még bizonyos mozgásokat végez s *egy ilyen mozgás ereje folytán ráereszkedett a vigyázatlan fiatalember fejére és koponyáját összezúzta. Muhita Zoltánt borzalmas sérüléssel, eszmé-*

Muhita Zoltán.

letlen állapotban tették fel a mentőkocsira, azonban már útközben meghalt s mikor a sebészeti klinikán műtőre akarták helyezni, már teste teljesen életlelen volt.

Reggel Muhita Zoltán, akit szorgalmas munkájáért, kellemes modoráért mindenki kedvelt a mühelytelepen, jókedvűen ment munkába. Mikor átöltözött munkaruhájába, bement a kovácsüzembe, ahol nyomban munkához látott. Ebben az üzemben működik a hatalmas gőzkalapács, melyet három ember kezel.

Muhita Zoltán egy szerszámot keresett s ezért lépett közvetlen a géphez. *Ott valami megragadhatta figyelmét, mert fejével teljesen aláhajolt az abban a pillanatban felvont, nyugalmi állapotban levő hatalmas kalapácsnak. A hatalmas vasmonstrum azonban a gőz erejétől időnként mozgásokat végez s abban a pillanatban, amint a fiatalember aláhajolt, a közel nyolcvan mm. súlyú gőzkalapács lecereszkedett és megütötte Muhita Zoltán fejét.* A következő pillanatban az óriási vastömeg ismét visszakerült eredeti állapotába.

A rettenetes erejű ütés következtében *Muhita Zoltán feje teljesen összenyomódott. Koponyáját bezúzta a gőzkalapács s az irtózatos ütés nyomán vér és agyvelő freccsent szét. Muhita Zoltán körül a szerencsétlenség pillanatában mintegy 15 ember dolgozott, azonban a zajos mühelyben, lázas munkaközben annyira el voltak foglalva saját dolgukkal, hogy az első pillanatban szinte észre sem vették a tragikus szerencsétlenséget.* Csak arra lett egyik munkás figyelmes, hogy

Muhita Zoltán lába megtántorodik s a hatalmas testi erejű, magas fiatalember mint egy zsák zuhan el.

A következő pillanatban a fejéből, összeroncsolt agyából patakzó vér kigyózva folyt végig a mühely padlóján és pirosra festette azt.

A munkások közül többen Muhita Zoltán segítségére siettek és *zsebkendőjükkel, lehasogatott ingdarabjukkal* próbálták vérzését elállítani, sebeit elkötözni. *Egyik gyengébb idegzetű ember a borzalmas sérülés láttára eszméletét vesztette.* Mások azonnal az irodában levő telefonhoz rohantak és értesítették a mentőket, akik valóban percek alatt a helyszínre érkeztek. *Az eszméletlenül fekvő, falfehér, élettelen mozdulatlanságba dermedt fiatal férfit beemelték a kocsiba és megindultak vele a sebészeti klinikára.* Már útközben azt hitték, hogy meghalt, mert szívverése olyan gyenge volt, hogy alig lehetett észlelni. Azonban ekkor még volt élet Muhita Zoltánban, aki *abban a pillanatban, amikor a mentőautóról levéve a műtőbe akarták vinni, hogy nyomban műtétet hajtsanak végre összeroncsolt koponyáján, anélkül, hogy pillanatra is eszméletre tért volna, meghalt.*

A rendőrség meginditja a vizsgálatot

A tragikus munkássors, a végzetes szerencsétlenség fojtogatólag nehezedett a mühelytelep munkásaira s egész délelőtt olyan volt a kovácsüzem, mint egy megriasztott hangyaboly.

A mentőkkel egyidejüleg értesítették a végzetes szerencsétlenségről a rendőrséget is és dr *Csige Sándor* rendőrkapitány szállt ki a helyszínre *Rózsa Miklós* és *Szücs Jenő* detektívek kíséretében.

A vizsgálat a késő délutáni órákig tartott s az eddigi megállapítások szerint a szerencsétlen fiatalember vigyázatlansága okozta a tragikus szerencsétlenséget. *Az ügyben azonban olyan sok tanu kihallgatása vált szükségessé, hogy a kihallgatások még a mai nap folyamán is tartanak* és csak ezeknek befejeztével lehet teljes képet nyerni Muhita Zoltán tragédiájának minden részletéről.

Pár nappal Miskolcra áthelyezése előtt történt a halálos baleset

Muhita Zoltán egyedül lakott Debrecenben, előbb a Kígyó ucca 53. szám alatt, majd már hat hónap óta a Csillag ucca 112. számú házban. *Szülei Szikszón laknak s édesapja ott jómódú kovácsmester. Muhita Zoltán volt egyetlen fia s rajta kívül csupán egy leánygyermeke van, aki ikertestvére volt a tragikus módon elhunyt fiatalembernek.* Muhita Zoltán nagyon rendes, szorgalmas, józanéletű ember volt, aki *szabadidejét olvasással töltötte, mint lakótársai elmondották.* A szerencsétlenség előtti este is tíz óráig olvasott s aztán elbeszélgetett a házbeliekkel. *Boldogan mondotta el, hogy kérelmére áthelyezték Miskolcra és pár nap mulva utazik is új munkahelyére. Azért örül annyira az áthelyezésnek, mert így közelebb került volna szüleihez, akiket így is minden vasárnap meglátogatott, bár a szabadnapja jórészét utazással kellett eltöltenie s csak pár órát tölthetett a munkában eltöltött hét után a szülői házban.*

Egy másik vágyat is melengetett lelke mélyén, amire nézve felettesei szintén biztatást nyujtottak a törekvő fiatalembernek. *Át akarta magát képeztetni mozdonyvezetőnek s úgy volt, hogy miskolci áthelyezése után ott nyomban megkezdheti az átképző tanfolyamot.* A szép élettervek végére azonban véres pontot tett a szörnyű szerencsétlenség.

A rendőrség még a délelőtti órákban *értesítette a szerencsétlenségről Muhita Zoltán házigazdáit, akik táviratilag közölték a szomorú hírt a szülőkkel. Muhita Zoltán még a szerencsétlenség előtt két nappal járt odahaza, vasárnapját szokott módon a szülői házban töltötte s tegnap már halálhíre érkezett meg.* Muhita Zoltán szülei ma utaznak Debrecenbe, hogy fiuk *temetésére az intézkedéseket megtegyék.*

A délutáni órákban kiszállt dr *Zsögöd Jenő* vizsgálóbíró is *Jankovich* professzorral a törvényszéki bonctani intézetbe. A boncolás megállapításai minden tekintetben megegyeztek a vizsgálat során megállapítottakkal.

A MÁV mühelytelep sokszáz munkása pedig tegnap délután, amikor a sikoltó gyárszirénа a munkaidő leteltét jelezte, valahogy nem a szokott jókedvvel indult hazafelé. Arcukra kiült a részvét s mintha láthatatlan súlyokat cipelt volna életük, úgy vitték magukkal a véres tragédia emlékét. Ráborult életükre egy fiatal élettragédián keresztül a közös munkássors, a mindenikükre leselkedő veszedelem árnyéka.

Egy hónapi fogházra és 29.977 pengő pénzbüntetésre itélték a debreceni törvényszéken Grósz Mayernét

A fürdőszoba és sátor titkos kamrái alapján új eljárás indult

Élénk emlékezetében él még a debreceni közönségnek az a nagyarányú jövedéki per, melynek vádlottja *Grósz* Mayer debreceni kereskedő, akinek házánál 15 kiló csempész szacharint foglaltak le a pénzügyi nyomozók. Megállapították, hogy a szacharint Szombathelyen vásárolták csempészektől és egy Szalontay nevű tiszthelyettes felesége hozta le vonaton Debrecenbe Grósz Mayer megbízásából. Az asszony tudott előzőleg a csempészésről és jelentette mielőtt elutazott volna a pénzügyi hatóságnak. Figyelték is Szalontayné útját és akkor történt meg a leleplezés, mikor Grósz Mayerék debreceni házánál átadta a szacharinos koffert.

Grósz Mayert azonnal letartóztatták, de

Grósz Mayer tagadta, hogy tudomása volna a csempészésről.

A tanuk ellene tettek vallomást, első sorban Szalontay, ki szemébe mondta hogy még utiköltségre is pénz adtak neki és felezést igértek az értékesítés után a csempészárú sikeres elhelyezése esetén.

Produkáltak egy levelet is, melyen arról irtak, hogy

a marhákat pusztitja a dög és már csak 15 borját tudnak szállitani, 15 már megdöglött.

Bemutatták a táviratot is, melyben Szalontayné érkezését jelezték Szombathelyre. A távirat szövegéből arról volt szó, hogy a menyasszony este érkezik, az anyu várja a pályaudvarnál. Aláírás: Ibi. A »menyasszony« Szalontayné volt, akire a szacharin szállítását bízták, mert ők maguk, mint ismert csempészek nem merték vinni a szacharinos koffert.

Megoldódott a marhákról irt levél is. Kiderült, hogy Grósz Mayerné, aki napokkal előre utazott Szombathelyre 30 kiló szacharint akart vásárolni, de közben baj történt, mert

15 kilós szállitmányt lefogtak a pénzügyi nyomozók és csak az a 15 kiló jutott a kezeihez,

melynek Debrecenbe való szállítását Szalontaynéra bízták. A titkos értelmű távirat és levelezés, valamint a szombathelyi tanuk vallomása, akik igazolták, hogy Grósz Mayerné együtt aludt Szalontaynéval, bizonyítékul szolgáltak a tagadásban lévő Grósz Mayerrel szemben, de ő csak tagadott tovább. A súlyos ítélet ellen a táblához jelentett be felfolyamodást.

A felesége ügyében nem tudták megtartani a tárgyalást vele egyidőben, mert Grósz Mayerné súlyos betegen a klinikára került. A debreceni törvényszéken dr *Unger* Jenő bíró kedden délben tartott tárgyalást az asszony ügyében. Grósz Mayerné férjétől eltérően beismerő vallomást tett és elmondott mindent részletesen. Ezzel a vallomásával a férje tagadását is teljesen valószínűtlenitette. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek mondotta ki Grósz Mayernét a jövedéki kihágásban és elitélte egy hónapi fogházra és 29.977 pengő pénzbüntetésre. Kimondotta a bíró, hogy

a pénzbüntetés naponként 79 pengőjével váltható át fogházra.

Az ítéletben azt is kimondotta a bíró, hogy a Grósz Mayernétől a fehérneműjében elrejtve talált és elkobzott 3090 pengőt a pénzbüntetésbe beszámítják. A 3090 pengőről azt állította a vádlott, hogy azt a rokonai bízták rá megőrzésre és nem szacharinvásárlásra tartotta magánál. Ezt a védekezését azonban nem tudta bizonyítani és nem tudta megnevezni az a rokont, aki átadta a pénzt neki és különben is

miért tartogatta magán a fehérneműbe rejtve, miért nem őrizte házánál a szekrényben, ahol más értékeit is tartotta.

Grósz Mayerné az ítéletben tudomásul nyugodott és az jogerős lett.

A Grószék ügye még foglalkoztatja ezután is a debreceni törvényszéket, mert újabb ügy is kerül elő. Ezután tárgyalják még le azt az ügyet, melyben nagy szerepe van a fürdőszobának és az udvaron épített sátornak. Kiderült ugyanis, hogy

a fürdőszoba csempéi alatt egy üreg volt, melyben nagy tartályokban helyezték el a csempészett tűzkövet és szacharint.

LELTÁRI VÁSÁR Márkás cipők MANDEL LIPÓT R.-T. Plac-utca 22-28.

A csempe alatt egy ékalakú terméskő takarta a rejtekhelyet. A terméskő fogóval volt ellátva és annak felemlése után tudták az üregbe betenni, vagy kivenni a tartályokat. Arra is volt gondja a rejtekhely készítőjének, hogy kopogtatással ne tudják megállapítani, hogy üreg van a fürdőszoba csempéi alatt.

A fedőcsempét szigetelővel látták el és így nem adott kongó hangot, ha kopogtatták rajta.

A sátor alatt két helyen is találtak üveget hasonló fedőlappal, mint a fürdőszobában. Itt még ravaszabbul jártak el, mint a fürdőszobában, mert az üregek nyilását takaró lapra éppen ráfeküdt a sátorban lévő asztalnak a lába. Az asztallába körül még széntörmelék is volt összeseperve. A sátor alatti üregben csak két kiló szacharint találtak a nyomozók, a fürdőszoba alatti rejtekhelyen csak üres tartályokat.

Több mázsa szacharin elfért a tartályokban.

A nyomozók későn fedezték fel a rejtekhelyet és az »ezerédes« már kikerült a forgalomba a rejtekhelyről.

Kölcseyt, a nagy diák-őst ünnepli a ref. Kollégium gimnáziumának ifjusága

A múlt évi országos Kölcsey-ünnepségek egybeestek a Kollégium jubileumával s ennek előkészületei miatt nem áldozathatott az ifjúság méltóképpen a Himnusz költője emlékének. Igy most rója le igaz hódolatát a nagy diákos előtt, kinek szent öröksége minden magyar szívében él. — Kölcsey 13 évig tanult a Kollégiumban itt fejlődött, bontakozott ki fenkölt szelleme, ezért valóban alig ünnepelheti valaki a költőt több joggal s kegyelettel, mint a Kollégium fiai.

Az ünnepséget az „Arany János" Önképzőkör rendezi, február hó 4-en és ötödikén, két egymást követő nyilvános előadással az intézet tornacsarnokában.

Az egész ünnepély, mint az már hagyományos szokás ezen intézetben, Debrecen szellemi értékeit, nemességét eleveníti fel s ennek megbecsülését hirdeti az ifjúság és a város számára. A szép vállalkozás sikeréért vállvetve dolgozik a tanári kar és az ifjúság. A magas színvonalú műsor változatos irodalmi és művészeti számaiból kiemeljük dr **Kállay Kálmán** kollégiumi igazgató, illetőleg dr **Molnár Pál** vezető tanár megnyitóit, dr **Kónya József** értékes Kölcsey-tanulmányát, **Kocsár Károly** Kölcsey szavalatait, az ifjúsági énekkar és zenekar szép magyar zene bemutatóit. A szavalókórusnak impozáns teljesítménye lesz a Himnusz előadása, dr **Végh József** vezetésével.

A jókedvről, az élet e fűszeréről egy pompás vigjáték fog bőven gondoskodni: **„A debreceni lunátikus"**, mely hangjáték formájában a rádiónak is kedves műsordarabja volt. **Debrecenben először kerül ez a szellemes, kedves bohózat bemutatásra.** Mennyivel frissebben hat a színpadon Jókai híres elbeszélése, a diákhumor e remeke, korhű kiállításban, a régi debreceni élet érdekes külsőségeivel.

Az önképzőkör és a Dóczi-intézet növendékeinek működő gárdája Besse Miklós gondos rendezésével tehetsége legjavát nyujtja a siker teljes biztosítékául.

A múlt évi nagy sikerek után a város egész társadalma és ifjúsága nagy várakozással tekint az iskolai előadások **keretét jóval felülmúló jelentős irodalmi ünnepség elé.**

Forgalmi adóhivatali- és malomellenőrök feleségeinek országos küldöttsége megérkezett Budapestre

Monstre küldöttség tárja a pénzügyminiszter elé a forgalmiadóhivatali és malomosztály ellenőrök közel huszéves sérelmeit.

Nemrégiben hírt adtunk arról az országos mozgalomról, amelyet a forgalmi adóhivatalok és malomosztályok ellenőreinek feleségei és családtagjai indítottak a családvédelem terén. Közöltük a debreceniek memorandumát, amelyet még karácsony előtt eljuttattak *Tasnádi Nagy András* gazságügyminiszterhez, mint Hajdú vármegye egyik kerületének országgyűlési képviselőjéhez — illetékes helyre való juttatás és hathatós támogatás végett. Hasonlóképpen cselekedtek minden vármegye központi forgalmi adóhivatalának és malomosztályának feleségei, külön-külön memorandummal fordultak Magyarország pénzügyminiszteréhez, kérve őt: vegye le a közel kétezer család feje felett állandóan lebegő Damokles kardját. Arra kérik a családtagok a miniszter, hogy a pénzügyi kincstár és a forgalmiadó -s malomellenőrök közötti úgynevezett »szerződéses viszonyt« »törvényesítse«

Értesüléseink szerint a debreceni érdekelt asszonyok küldöttségét nemrégiben fogadta Debrecen sz. kir. város és Hajdú vármegye főispánja is, akj a legnagyobb készséggel állott az igazságos ügy szolgálatába s a küldöttségnek igéretet tett, hogy hathatós támogatójuk és szószólójuk lesz illetékes helyen.

Január 25-én azután az ország minden részéből, minden hivatal székhelyéről két-két főből álló hatalmas küldöttség jött össze Budapesten és a szeretet és megértés fegyverével vértezetten mennek a pénzügyminiszterhez — a családvédelem programigéretének a gyakorlatba való átvitelét kérve.

A debreceni cserkészkerület kapott megbizást Ungváron, Munkácson és Beregszászon a cserkészkiképzés végrehajtására

A debreceni (VI. kerületi) cserkész intézőbizottság most tartotta meg ezévi első gyűlését. Vitéz *Bessenyei Lajos* elnök nyitotta meg az ülést. Mindenekelőtt kegyelettel emlékezett meg a közelmultban elhunyt Ravasz Árpádról, a Magyar Cserkész Szövetség egykori társelnökéről, aki tevékeny részt vett a magyar cserkészet megszervezésében. Az elnök indítványára emlékét jegyzőkönyvben örökitették meg. Ezután dr *Ember Ernő* kerületi főtitkár jelentette be a kerületi közgyűlés elhalasztását, majd *Rábold Gábor* kerületi vezetőtiszt tette meg előterjesztését a részben elhalálozás, részben egyéb okok miatt megfogyatkozott vezetőtiszti testület kiegészítésére vonatkozólag.

Javaslatát, amely szerint helyettes vezetőtiszt *Vásáry István* joghallgató, a vízi cserkészeti ügyek előadója *Marosi György* tanító, a lövészeti ügyek előadója és a légoltalmi ügyek helyettes előadója *Török Károly* tanító, a rádiós ügyeké *Aczél Géza* cserkésztiszt, helyettes sajtóelőadó pedig *Asmány Gyula* joghallgató lenne, a gyűlés egyhangúlag elfogadta. Továbbá bejelentette, hogy dr Ember Ernő főtitkár február elsejétől Olaszországba féléves tanulmányi szabadságra megy és ez idő alatt a főtitkári teendőket *Felker Gyula* tanárjelölt, eddigi titkár fogja ellátni, az ő ügykörét pedig *Bagdy László* tanárjelölt látja el.

Ezután ismét *Rábold Gábor* emelkedett szólásra és tette meg vezetőtiszti jelentését. Bejelentette, hogy *a szövetség megbizásából február végéig Ungváron, Munkácson és Beregszászon a VI. kerület rögzi az őrsvezetői, segédtiszti kiképzéseket.* Jelentette, hogy a Repülő Sportklubba tömegesen jelentkeznek a cserkészek és a rádiótanfolyamra is százan adták be jelentkezésüket. Február 25—26-án légvédelmi tábor lesz Debrecenben és hamarosan sor kerül a kerületi löverseny megrendezésére is. *A Debrecen—Nyiregyháza közötti hadijáték is előreláthatólag a tavasszal kerül lebonyolításra.* Április 1—6-án a kerület rendezi és tartja meg a 18. országos őrsvezetői tábor D-tagozatát körülbelül ezres létszámmal. Április 8—10-én helyben lesz egy cserkészmesteri és segédtiszti tábor. A vezetőtiszti jelentéssel a gyűlés véget is ért.

A Mansz Anyák Iskolájának előadásai

Cukrász Ida és Kacsó Lajos tartottak előadást.

A MANSz Anyák Iskolájában kedden ismét két értékes előadást hallott a szép számban megjelent közönség.

Dr **Cukrász Ida** szemklinikai tanársegéd „Szemsérülések a gyermekkorban" cimmel tartott tanulságos előadásában két csoportra osztotta fel azokat a szemsérüléseket, melyek a gyermeket érhetik. A két csoport: a felszines és a mélyreható sérülések. Példákat hozott fel a gyermek életéből, hogy játszás közben milyen komoly sérüléseket szenvedhet a szem. Felhivta a figyelmet a maróanyagok közül különösen az oltott mészre, mely a látást is veszélyezteti. A statisztikában — mondotta az előadó — nagyobb számmal a mélyreható sérülések szerepelnek. A debreceni klinika 17 éves anyagát feldolgozta az előadó és ebből kitünik, hogy tizenötezer szemsérülés közül 892 e csoportba tartozik s ebből negyedrész a tiz éven aluli gyermekekre esik. A külföldi statisztikával összehasonlítva ez nagy arányszám. E sérüléseket a különféle háztartási eszközök, játékok, ritkább esetben kutyák, macskák, s szárnyas állatok okozzák. A szülőnek állandóan ébren kell ügyelnie gyermeke szemevilágára, melynek épsége nemcsak egyéni, de nemzetgazdasági és közegészségügyi probléma is, fejezte be előadását dr **Cukrász Ida.**

A másik előadást dr **Kacsó Lajos** ny. tanfelügyelő tartotta „A nevelés hibái" cimen. Kifejtette, hogy a szülők legnagyobb része járatlan a nevelési kérdésben, melyhez tudás is kell és ezt állandó olvasgatással szerezhetik meg. De szükséges rámutatni azokra a nevelésbeli hibákra, melyek e könyvekben nem igen fordulnak elő. Tudni kell minden szülőnek, hogy a nevelésnek két gátja van: az átöröklés és a külső hatások ereje. Az előbbi kiküszöbölésére kell törekedni s a másik esetben állandóan figyelemmel kell kisérni, hogy a külső világ, a társaság milyen hatással van gyermekünkre. Foglalkozott ezután az előadó az egyes nevelési hibákkal, rámutatva, hogy a következetesség igen fontos a gyermekkel szemben. Hiba az elnézés, az elfogultság, a példaadás hiánya és a bizalom hiánya. A szülők között egyöntetűségnek kell lenni a nevelés kérdésében és a helyes nevelést a szülők önvizsgálata, önjavítása hozza meg.

A tanulságos előadásokért dr Bacsó Jenőné mondott köszönetet a közönség tapsai közben.

A belügyminiszter küld választási urnákat Debrecennek

A belügyminiszter értesitette a várost, hogy 44 választási urnát küld Debrecennek. Ezekbe az urnákba kell majd szedni a legközelebbi képviselőválasztás alkalmával a szavazatokat. Ugy látszik, hogy minden szavazóhelyiséget most egyforma urnákkal látnak el és pedig a központból történik a szétosztás.

A Péterfia uccai egyházrész Női Köre

A karácsonyi szünet után újabb lendülettel indult meg a péterfiauccai egyházrész női körének munkája a Baltazár-teremben, Kálvin tér 5. alatt. A kör tagjai minden hétfőn délután négy órakor jönnek össze. Másfél óráig kézimunkázással töltik idejüket majd félórát szánnak a biblia tanulmányozására. A bibliakört dr **Farkas Pál** lelkipásztor vezeti.

A női kör tervbe vette minden hónapban egy kávédélután rendezését. Az első ilyen kávédélutánt február hó 9-én, csütörtökön délután fogják megtartani, amelyen dr **Juhász Nagy Sándor** egyházi főjegyző fog előadást tartani. Márciusban pedig minden valószínűség szerint ünnepélyt fognak rendezni a kör tagjai.

A Kollégium jubileuma alkalmából rendezendő népművészeti kiállításra is már megtette az előkészületeket a női kör. Tagjainál már elhelyezte azokat a munkákat, melyeket május végére készítenek el, hogy a június első napjaiban rendezendő kiállítás alkalmával a külföldiek is megismerhessék a debreceni református nők találékonyságát és munkakészségét a magyaros kézimunkákkal kapcsolatban.

A női kört dr **Vargha Zsigmondné** vezeti a maga szokott szorgalmával. Mellette munkatársai, közöttük **László Lipót Elekné** segédlelkésznő, **Bagdy Dánielné, Szabó Károlyné** úrasszonyok vesznek tevékenyen részt a kör vezetésében. Aki érdeklődik a péterfiauccai egyházrészben folyó női munka iránt, ne felejtse el felkeresni ezt a kört minden hétfőn délután 4—6 óráig, ahol szeretettel fogadják.

A női kör kebelében egy leánykör is működik, amely szintén az egyházrész hölgyeivel tartja összejöveteleit ugyanabban az időben és helyen.

x Előnyös feltételek mellett kaphatnak tisztviselők kedvezményes szelvényeket a titkárnál.

Le volt-e takarva Ferencz József portréja a felvidéki miniszteriumban?

Egyik budapesti estilap tegnapi számában közli, hogy a felvidéki minisztérium épületében **Ferenc József** portréját felsőbb rendelkezésre csomagoló papírral borították be. A borítást valaki már napokkal ezelőtt eltávolította, de a portrét ujra beborították. Kedden délelőtt gróf **Károlyi György** cs. és kir. kamarás járt a miniszterium épületében és esernyőjével felszakította a portrét takaró csomagolópapírt. Majd elővette névjegyét, melyre bíráló megjegyzéseket irt és azt a szétszakított csomagolópapir szélére tűzte.

Ezzel a híradással szemben a felvidéki miniszterium a következő hivatalos közleményt adta ki:

A felvidéki miniszterium épületében amely annakidején az osztrák delegáció, majd az osztrák követség székháza volt, az épület régi rendeltetését szolgáló németnyelvü felíratok letakarására történt kizárólag intézkedés. Merőben téves és valótlan tehát az Esti Kurir január 24-iki számában megjelent közlemény, amely szerint a felvidéki miniszterium helyiségeiben I. Ferenc József képmását takarták le.

Meghalt a kolozsvári egyetem utolsó magyar rektora

A magyar tudományos életnek nagy gyásza van. Tegnap reggel 92 éves korában meghalt a magyar pedagógiai tudomány nesztora a kolozsvári egyetem utolsó magyar rektora: Schneller István nyugalmazott egyetemi nyilvános rendes tanár.

Az összeomláskor 72 éves volt Schneller István, de mégis fiatalos erővel és energiával állott ellen a román hódításnak, csak akkor hagyta el Kolozsvárt, amikor látta, hogy a túlerővel szemben teljesen tehetetlen. Ekkor arra fordította minden erejét, hogy az egyetemet Szegedre átmentse. 1923-ig tanított a szegedi egyetemen. Ekkor nyugalomba vonult és Budapestre költözött.

A jugoszláv követ vacsorája

Budapest, január 24. Rasics budapesti jugoszláv követ és felesége bétfőn estebédet adott gróf *Csáky István* külügyminiszter tiszteletére.

Az estebéden a külügyminiszteren kívül résztvett még Csáky Bora grófnő, bárcziházi Bárczy István államtitkár és felesége, Maenmija Hayime japán követ, Behidzs török követ, Bossy román követ és felesége, Pipinelis görög követ, Vörnle János rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese, Bartheldy Tibor követségi tanácsos, a külügyminiszter kabinetfőnöke, Végh Miklós követségi tanácsos, gróf Teleki Gyula követségi titkár és felesége, továbbá Lukovics jugoszláv követségi tanácsos és felesége, valamint több más előkelőség.

Budapest, jan. 24. A Basch-féle német népi mozgalom Budapesten megjelenő hetilapja Deutscher Volksbote közli, hogy a január 10-én a budai Vigadóban rendezett nemet bálra dr **Basch Ferenc** meghivta dr **Seyss Inquart**, osztrák birodalmi helytartót is.

A lap szerint Seyss-Inquart ugyanis a következő sürgönyt küldte Basch doktornak: „Köszönöm a magyarországi németek báljára szóló meghivást és sok sikert kivánok az ünnepségnek. **Dr Seyss Inquart birodalmi helytartó.**"

Ágy és fehérnemü vásznak
színes és fehér damasztok
kávés és ebédlőkészletek
nagy választékban, megbizható minőségben, szolid árakban
Petriknél, Szent Anna u. 5. sz.

Jugoszlávia is csatlakozik a kommunistaellenes egyezményhez

Tokió, jan. 24. A Domei iroda jelentése szerint Jugoszlávia és Albánia tiszteletbeli konzula táviratilag felkérte a jugoszláv és albán külügyminisztert, hogy kövessék Magyarország példáját és csatlakozzanak a kommunistaellenes egyezményhez.

Beregszász ismét város lesz es katonaságot kap

Beregszászról jelentik: A cseh impérium alatt tönkrement Beregszásznak sürgősen szüksége van arra, hogy minden eszközzel fokozzák vérkeringését. A magyar kormány ezért elhatározta, hogy Beregszászon katonaságot fog elhelyezni, hogy ezzel is élénkitse és gazdagitsa a város életét. A honvédelmi minisztérium már felhivást intézett az elöljárósághoz, hogy jelöljön ki kaszárnyaépitésre alkalmas területet, amelyet költség- és tehermentesen kell átiratni a honvédelmi minisztériumra. A város kötelessége lesz még megfelelő, a kaszárnyához vezető utról gondoskodni, valamint a köznüveket bekapcsolni.

Itt irjuk meg, hogy a cseh kormány Beregszászt egyszerüen és minden ok nélkül községnek degradálta. A magyar kormány jóvoltából Beregszász most ismét város lesz.

„Senkit sem gyülöltem más politikai meggyőződése miatt"

Borbély-Maczky borsodi főispán székfoglaló beszéde

Miskolc, január 24. Borsod vármegye törvényhatósága tegnap délelőtt *Borbély-Maczky Emil* főispán elnöklésével közgyülést tartott. A közgyülésen *Borbély-Maczky Emil* főispán abból az alkalomból, hogy az egyesitett Borsod-Gömör vármegye főispáni állásától felmentették és Borsod vármegye főispánjává újból kinevezték, letette az esküt, majd székfoglaló beszédet mondott. Kijelentette: programja a magyar fajvédelem és a nemzeti és szociális érzés bevitele a vármegye életébe. Senkitől sem fogad el kitanitást a fajvédelemből, mert ő már akkor fajvédő volt, amikor az még kockázattal és gúnnyal járt, ma azonban már könnyü fajvédőnek lenni, mert a hivatalos magyar politika álláspontja is a fajvédelem. Ezután arról beszélt, hogy *kint a lövészárokban sem nézte kinek milyen a vallása és ki milyen bőlesőben született*, a közéleti pályán sem nézte eddig és ezután is csak azt fogja nézni, hogy ki mennyit dolgozik a köz javára. Teljes lelkesedéssel és szeretettel fogadja el és követi a kormány programját és mindent meg fog tenni a vármegye elesett rétegeinek felemelése érdekében. Hosszú közéleti pályája idején sokat harcolt, azonban mindig megbecsülte a nemes ellenfelet és senkit sem gyülölt más politikai meggyőződése miatt.

A továbbiak folyamán a főispán arról beszélt, hogy Borsod vármegyében a szélsőséges hang nem tudott megszólalni. Ennek magyarázata, hogy a vármegye a legteljesebb harmónia jegyében dolgozik.

Kovács Sándor evangélikus lelkész Losoncon

»Akinek a magyar nemzet földet és kenyeret adott, annak szivét is odaadta«

Losonc, január 24 *Kovács Sándor* evangélikus püspök vasárnap látogatást tett a dunáninneni egyházkerülethez visszatért Losoncon. A püspököt ünnepélyesen fogadták a losonci evangélikusok. Délelőtt istentisztelet volt az evangélikus templomban, ahol Kovács Sándor prédikált. Arról beszélt, hogy *a nemzetek életében a szenvedésnek épp olyan tisztitó hatása és szerepe van, mint az egyén életében.* A szenvedés sok mindentől megtisztitja, amely jövendője épitésének útjában áll. *A magyar nemzet a szenvedésnek klasszikus nemzete, de minden szenvedésből megtisztulva és diadalmasan emelkedett ki.*

Az üdvözlések során a szlovákság nevében *Lukács János* köszöntötte Kovács püspököt. Kijelentette, hogy nekik anyanyelvük más, de azért jó magyarnak érzik és tudják magukat.

Kovács püspök válaszában kijelentette, hogy a magyar nemzetnek egyik legértékesebb vonása az, hogy *akinek földet és kenyeret adott e hazában, a földdel és kenyérrel együtt szivét is odaadta és aki hozzá hü volt, azt szivébe fogadta.* A magyar nemzet ezeréves története és keresztyénsége szolgáltat erre bizonyságot.

Este müsoros ünnepség volt, amelyen *Kovács Sándor* püspök nagy érdeklődéssel fogadott előadást tartott.

Árjásitás Berlinben

Berlin, jan 24. (Német TI.) E hó elején kezdődött meg Berlinben a zsidó kiskereskedéseknek árja tulajdonba való jutása. A Berlinben augusztus elsején fennállott 3750 zsidó kiskereskedésből 1200-at találtak árjásitásra alkalmasnak. Ezek közül azonban csupán hétszáz üzlet ment át német kézbe ötszáz üzlet átvételére nem akadt vállalkozó, úgyhogy Berlinben összesen 3050 kiskereskedés megszünt.

Német cáfolat

Berlin, január 24. A Völkischer Beobachter magyarázatokat fűz egyes külföldi lapokban megjelent híresztelésekhez, amelyek szerint az Ostmarkban állitólag nyugtalanság uralkodik és emiatt csapatösszevonások váltak szükségessé.

A lap ezekben a riasztó hírekben bizonyos érdekelt köröknek azt a kísérletét látja, hogy eltérítsék a figyelmet a köztársasági spanyolok kétségbeesett helyzetéről a barcelonai arcvonalon. Csodálatosnak tartja, hogy külföldön tényleg akadt néhány lap, amely magáévá tette ezeket a nevetséges moszkvai vészjeleket, hogy azután a maga jószántából is hozzáadjon még egy párat.

— **Egy szegedi városi főtisztviselő tragédiája.** Megrendítő öngyilkosság történt tegnap Szegeden. Dr Jászhegyi István városi tisztviselő az egyik kerületi elöljáróság vezetője, a lakásán felakasztotta magát és mire rátaláltak már halott volt. Búcsúlevelet nem hagyott hátra és így nem lehet tudni, hogy a köztiszteletben álló városi tisztviselő miért dobta el magától az életet.

— **Óriási emberevő hal lenyelt egy brazil katonát.** Florentino Ferreira brazil katona, aki a Manaos melletti Solmões folyóban (Amazonas tartomány) fürdött, nyomtalanul eltünt. — Feltehetőleg azt hitték, hogy a folyóba fulladt. Két nap mulva egy halász egy óriási emberevő halat fogott. A szörnyeteg gyomrában találták az eltünt katona holttestét.

Meg lesz lepve
téli vásárunk olcsó áraitól.
Tekintse meg kirakatainkat és vásároljon olcsón január 21—30-ig
Neumann Cipő
Svetits-palota. Takarékossági tag.

SZÍNHÁZ

A szinházi iroda jelenti:

Ma, szerdán este AZ IDÉNYBEN UTOLJÁRA, mivel vidéki szinpadokon sehol és Debrecenben is csak januárban szabad előadni Herczeg Ferenc külön engedélye alapján az idény legszebb prózai darabját: az q

Utolsó táncot.

Csütörtökön este **AZ UJ PRIMADONNA:**

Erdész Irén

KONDOR IRÉN, BAKÓ BABA, MÁRKUS, SUGÁR, ERŐS és HORVÁTH FERENC felléptével

Viktória

pazar kiállitásban, nagyszerü előadásban.

Péntektől, prömierbérlet 16. számban, megkezdi debreceni diadalutját

Francia szobalány

A cimszereplő személyét: Hamvay Lucy és Pogány Margit közül a főpróbán sorshuzással döntik el, mert mind a két müvésznő ebben a szerepben tökéleteset nyujt. A zsüri nem tudta eldönteni, melyikük a jobb, igy sorshuzásra bizták, ki legyen első a cimszerepben a bemutatón.

Debrecen megelőzte Budapestet...

Érdekes szinházi plakát érkezett Debrecenbe. A „Royal Szinház" hirdeti, hogy január hó 28-án szombaton este félkilenc órakor először mutatják be az „Egy bolond százat csinál" cimü zenés bolondságot.

Ezt a darabot óriási sikerrel a debreceni Csokonai Szinház éppen egy héttel előbb mutatta be.

Debrecen tehát megelőzte Budapestet az idény egyik legkacagtatóbb „zenés bolondságának" előadásával.

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város gazdasági bizottsága 1939 évi január hó 26-án, azaz csütörtökön délelőtt fél 12 órakor a városháza kis tanácstermében ülést tart. Ezúton is felkérem a gazdasági bizottság igentisztelt tagjait, hogy az ülésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. — Polgármester.

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV., Bécsi ucca 2.

Excluziv belvárosi családi ház.

Propagandaárak kizárólag belföldi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg-meleg folyóvizes, központi fütéses szobák:

Egyágyas		5.—
Kétágyas		8.—
Egyágyas	háromszori étkezéssel	8.—
Kétágyas	háromszori étkezéssel	14.50

Szobát ajánlatos előre rendelni.

Dr Dobó Árpád egyetemi tanársegéd és Spitkó Magdolna esküvői ebédje az Angol Királynő éttermében.

Kassán cseh tisztek előtt énekelte a magyar Hymnuszt Erdész Irén, a Csokonai szinház uj primadonnája

A bátor, fiatal, szép és tehetséges művésznő csak egytől fél, hogy nem kap tapsot a debreceni közönségtől.

A Csokonai-szinház művészgárdája egy nagyon tehetséges és rokonszenves taggal gyarapodott — Erdész Irén, az új primadonna személyében. Ezt a kitünő tehetséget egyenlőre csak kollégái és a próbákon résztvevő újságirók regisztrálhatják őszinte örömmel, pár nap mulva azonban, a Viktória felújitásakor izelitőt kap belőle a debreceni közönség is, mely minden bizonnyal egyesapásra szeretetébe fogadja Erdész Irént.

A „DEBRECZEN" munkatársa öltözőjében kereste fel a ragyogó nőiségü, fiatal, szép művésznőt, aki éppen a Viktória, Ábrahám-operett próbájára készült. Kedves, kislányos közvetlenséggel, elbájoló szerénységgel kezdett beszélni a még rövid, de máris forró sikerekben gazdag művészi multjáról Erdész Irén.

KASSA ÉS KISPEST UTÁN: DEBRECEN.

A Színész Egyesület iskoláját végeztem — mondja mosolyogva. — Két esztendeig Kassán s két évig Kispesten játszottam s úgy érzem, pályámnak új fejezete kezdődik azzal, hogy Debrecenbe jöhettem... Az igazi szerepeket és feladatokat most, ezután várom s ez a várakozás talán itt, ebben az első benyomásra is megejtően kedves városban fog valóra válni. Nagyon örülök annak, hogy Horváth Árpád igazgató választása engem emelt ki, én szeretem a komoly munkát, szeretem, ha az operettjátszásnál is komoly prózai követelményekkel lépnek fel, szeretek keményen megküzdeni a közönség elismeréséért... Azért megvallom, kicsit félek még Debrecentől, mint ahogy minden ismeretlentől fél az ember. Pedig annyi szépet és jót hallottam az itteni közönségről s abban bizom, hogy hátha megszeretnek. Mikor most bejöttem a szinházhoz, láttam a bejárat körül egy csapat diákot. Bevallom, oda-mosolyogtam, arra gondolva, hadd tapsoljanak egy kicsit a csütörtöki fellépésemkor. Mert bevallom, én csak attól félek, hogy legelőször nem kapok tapsot.

MAGYAR HIMNUSZ CSEH TISZTEK ELŐTT

— Egyébként pedig bátor hölgynek mondják — jegyeztük meg mosolyogva. — A kollégáktól hallottuk azt a kedves epizódját Kassán a magyar Himnusszal...

— Már erről is tudnak...? — villant át a meglepetés a szép, fiatal arcon.

— Igén, mi itt mindent nagyon hamar megtudunk. De azért a történelmi hűség kedvéért szeretnénk a művésznőtől hallani, hogy volt.

Látszik Erdész Irénen, hogy nem szivesen beszél magáról... Valahogy ebben is egyéni... nem csak játékában. De aztán megadja magát sorsának.

— Akkor Kassán voltam színésznő, még a cseh uralom alatt. Egyik előadáson nagy sikerünk volt, valami jó magyar hir is tüzelt bennünket... Egyik étteremben vacsoráztunk, s vacsora után, szép magyar nóták után, valami ellenállhatatlan kényszernek engedve, elkezdtem énekelni a magyar Himnuszt... Cseh tisztek ültek az étterem másik asztalánál s társaságunk kövémeredten figyelt rám. Azután a példa átragadt s felállva folytatták az éneklést... A cseh tisztek néztek bennünket, merően, szigorúan, de valahogy olyan kedves, megható volt az egész jelenet, olyan önkéntelen és szép, mint egy feltörő imádság, hogy talán ez fogta meg őket annyira, hogy nem avatkoztak be s úgy tettek, mintha nem hallottak volna semmit.

— A kassai színészkedésemhez fűződnek legszebb emlékeim. A kisebbségi színészsors terhét hordoztuk, keserű és szükös kenyerét ettük, de olyan csodálatosan egygyek voltunk mi, színészek és a közönség, ahogy talán soha sem.

— Melyek a kedvenc szerepei? — kérdezzük.

— Mosolyországa Lizája... Három a kislány Médi-je és most, megkaptam nagy örömömre a Vig özvegy főszerepét, Glavári Hannát is. Filmszerződést is kaptam a »Fenegyerekek« filmben játszom. Márciusban kezdik meg a film forgatását s akkor pár hétre búcsút veszek a debreceni közönségtől. De ha addig megszeretnek, akkor a felvételek befejezése után visszatérek. Rajtam kívül Kabos, Bilicsi és Szilágyi Erzsébet játszanak a filmben.

ELSŐ MOZDULATOM A SZINPADON AZ VOLT, HOGY ELESTEM.

— Kassán kezdtem szereplésemet... a »Csókos regiment« cimü katona operettben. Rettenetes lámpalázam volt, mikor beléptem a

Erdész Irén, az uj primadonna. (Tőkés foto.)

színpdara minden elsötétült előttem s azzal kezdtem színészpályámat, hogy megbotlottam és elbuktam... De mire lement a függöny, már többször kitapsoltak és talán éppen furcsa »belépőmmel« annyira elértem a közönség rokonszenvét, hogy megkedveltek.

— Szóval csak elbukott a művésznő... és nem megbukott.

— Egyébként — fejezte be első debreceni interjuját a művésznő — tele vagyok hittel, akarással, nagyon akarok dolgozni és tanulni hiszen még fiatal vagyok... 23 éves vagyok s azt hiszem, ami eddig volt, az csak a kezdet kezdete. Szeretném megnyerni a debreceni közönség és Horváth Árpád igazgató elismerését Egyelőre ez a legközelebbi programom. De ebben van minden... fiatalos akarás, nagy célok, áttanult éjszakák... korareggeli próbák... és az az elszánt küzdeniakarás, aminek el kell kisérni mindenkit, aki komolyan, áhitattal, hittel felméri, mit jelent 1939-ben ez a szó: magyar színésznek lenni.

Egy fiatal, szép és tehetséges színésznő indul el pár nap mulva Debrecenben... Hisszük, hogy a közönség lelkéhez, rokonszenvéhez vezet mindjárt első útja. Mi pedig csak egyet kérünk a debreceni publikumtól: tapsoljon ennek a kedves, szép és — végeredményben mégis ez a fontos — tehetséges művésznőnek, hogy megkönnyitse számára a bemutatkozás nehéz perceit. Ha megismerik kicsit, úgy tapsolnak, kérés nélkül is

(parvus.)

x Harminc százalékkal olcsóbban járhat szinházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA

»Aranyangyal«, Piac u. 50. Telefon: 24-53. — »Reménység«, Csapó u. 22. Telefon: 34-21. — »Bocskay«, Cegléd u. 22. Telefon: 29-14. — »Hungária«, Vargakert, Szoboszlay u. A/f. Telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk . . .

1915. január 24. A cs. és kir. nagybecskereki 29. gy. e. I/22—III/22-ig vívott téli kárpáti csatában az osztrák-magyar 3. hds.-nek a Przemysl-től délre fekvő terület ellen I/22—26-ig tartó előtörési kísérlete alatt a cs. és kir. temesvári 34. hó. kötelékében harcolt.

E napon és már megelőzőleg is heves harcot vívott a Komanca-tól északra fekvő 665. magaslat birtokáért. A többizben megindított támadás az ellenségnek igen erős harcból jövő s oldalozó tüze következtében elakadt. A támadások folyamán az ezred a rohamtávolságig küzdötte magát előre. Az eközben elszenvedett nagy veszteségek, valamint az ellenség igenszívós védekezése miatt a roham nem látszott eredményesnek, ezért az elért állások megtartására szorítkozott. Az ezred a kétnapos támadásban létszámának mintegy negyven százalékát veszítette el.

— **A kistemplomi egyházrész** központi bibliaköre ma, szerdán d. u. 5 órakor a KIE nagytermében összejövetelt tart, amelyet Uray Sándor lelkipásztor fog vezetni. A bibliaórán mindenkit szívesen látnak.

— **A MANSz homokkerti csoportja** január 29-én, vasárnap este fél hat órakor a homokkerti Olvasó Egylet nagytermében kitűnő szereplők közreműködésével műsoros estélyt rendez.

— **Az értelmiségi bejelentőlapokat** a négy középiskolások bejelentése céljára nem a polgármesteri hivatalban, hanem az elsőfokú közigazgatási hatóságnál, a rendőrségi palotában, földszint 38. számú szobában lehet kapni.

— **Elbocsájtották a pozsonyi gáz- és villanyművek magyar és német munkásait.** A vállalatok vezetői kormányrendeletre hivatkoztak, majd arra, hogy a rendőrigazgatóság kívánta a magyarok és németek eltávolítását az üzemektől s nagy gyáraktól. A magyar párt a szlovák belügyminiszterhez fordult orvoslást kérve.

— **Iparosok figyelmébe!** Közöljük a férfiszabó, szíjgyártó-nyerges és bádogos iparosokkal, hogy folyó évi február hó 4-én és 7-én őket érdeklő versenytárgyalási hirdetmény határideje jár le. A versenytárgyalási hirdetmény az Ipartestület hirdetőtábláján, a hivatalos órák alatt megtekinthető.

x **Vattay Margit** növendékeinek előadására február 6—7-ére jegyek Papp illatszertárban, Kossuth utca válthatók.

—**Megkezdődnek a haszonállat-összeírások.** Az 1939 évi haszonállat összeírást ma, szerdán megkezdik. A munkát **március hó elsejéig kell befejezni.**

Kulturelőadások az Olasz Kulturintézetben

Mint ismeretes, minden hétfőn és csütörtökön este 7 órai kezdettel kulturelőadást rendez az Olasz Intézet, Hatvan utca 2. szám alatti helyiségében. A csütörtök esti konferenzán folytatódik a már megkezdett előadássorozat **„Fajvédelem Olaszországban"** címmel. A február hó elsején kezdődő második félévre a felvételek már folynak. Beiratási díj két pengő, egyéb költség nincsen. Ennek ellenében joga van a beiratkozott tagnak az órákon, előadásokon és a márciusban és áprilisban rendezendő nagyszabású hangversenyeken való részvételre. Február elsején kezdődő új tanfolyam időbeosztása a következő:

Szerda, csütörtök, szombat este 6—7 óráig. Az olasz nyelvben már gyakorlott hallgatóknak az eddigi órabeosztásuk marad, ezenkívül kilátásba van véve külön fordítási, kereskedelmi, levelezési óra is, amely kellő számú jelentkező esetén szerdán és szombaton 5—6 óráig tartatnék meg. Hatvan utca 2. — Telefon: 12-04.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Hajdú Mihály gazdálkodó Haláp 30. fiu István. Fenyő Imre honvédőrmester Jókai u. 24. leány Sára. Szilágyi István kocsis Ebes, fiu István. Szabó István székgyári munkás Szép u. 75. fiu János. Zombor Sándor szabó Széchenyi u. 5. leány Adél. Pósa Ambrus npsz. Kaba, leány Juliánna. Szabó Ferenc urasági inas Budapest, fiu Ferenc. Májer Barnabás szobafestő, Gyimes u. 4. fiu Ottó. Madar Béla kovácssegéd Berettyóújfalu, leány Margit. Balogh Ferenc npsz. Bihari u. 5. fiu János. Weisz Béla pékmester Nagyvárad u. 7. fiu Péter. Kovács József gazdálkodó Kétmalom u. 8. fiu József. Radványi István npsz. Kincseshalom u. 5. fiu István. Wirtmann Mór árukísérő, Késes u. 62. leány Zsuzsánna. Bodnár József fm. Elep 92. fiu István. Pásti János npsz. Kunhalom u. 45. leány Juliánna. Grósz Endre sütőmester Faragó u. 13. leány Marianna.

Eljegyzések: Takács Lajos fm. Haláp 180—Papp Piroska Haláp 185. Szőke József fm. Kunhalom u. 8.—Horváth Erzsébet Perec dülő 48-b. Bakóczi Mihály gazdálkodó Eötvös u. 79.—Kozák Katalin Jókai u. 23.

Házasságok: Kovács János fm.—Belényesi Erzsébet. Dr. Dobó Árpád egyetemi tanársegéd Rákóczi u. 58.—Spitkó Magdolna Magoss György tér 11. Pokorágyi Géza vagongyári munkás Beregsényi u. 17.—Fekete Borbála Hajduhadház.

Halálozások: Sohajda Péter fm. ref. 79 éves, Dévai u. 47. Béres Lajos máv nyugbéres ref. 65 éves, Eötvös u. 80. László András fuvaros ref. 68 éves, Szikszai u. 11. Friedmann Irén varrónő izr. 52 éves Hatvan u. 1. Sas Irén ref. 6 hónapos, Pesti u. 1. özv. Juhász Andrásné ref. 67 éves, Irén u. 45. Róth Adolf községelyes izr. 85 éves, Vigkedvü M. u. 49. Baranyai György r. kat. 8 hónapos Ovoda u. 15. Galyas Anna ref. 3 hónapos Nagycsere 63. Hakász Móric vendéglős izr. 86 éves, Magoss György tér 12. Özvegy Fiák Ferencné ref. 68 éves, Király Ferenc u. 52. Spáda Gyula ny. alezredes r. kat. 53 éves, Simonyi ut 14. Tóth Mária g. kat. 5 éves, Irén utca 27. Mannheim Zsuzsánna izr. 7 éves, Simonffy u. 51. Tóth Ella r. kat. 2 hónapos, Lehel u. 7. Hodosi Irén ref. 10 éves, Bagamér. Fésüs Lajos ácsmester rfe. 50 éves, Árpád u. 4. Juhász Sándor ht. törzsőrmester g. kat. 40 éves, Cserepes u. 1. Kósa Lajos kalaposmester ref. 80 éves, Bezerédi u. 32. Ferge Lajos fm. ref. 56 éves, Tiszaszőllős. Gönczi András ácsmester ref. 74 éves, ref. 74 éves, Balogh Mihály u. 8-f. Katona János iskolás g. kat. 10 éves, Bökény. Bernfeld Sámuel nagykereskedő izr. 63 éves, Hatvan u. 2. Mosolygó Pál máv. s. tiszt ref. 58 éves, Eötvös u. 15. Szabó Gáborné ref. 60 éves, Kassa ut 34. Özv. Vanek Ferencné ref. 68 éves, Kishegyesi ut 40. Nagyházi Gábor ref. 1 éves, Szép u. 30. Oláh László g. kat. 2 napos, Pesti u. 4.

x **Jobb ma drágán,** mint holnap olcsón eladni heverő brilliánsát, aranyát **Róna** ékszerésznél, Piac ucca 28.

— **Vigyázat influenza!** Nyenkor minden az éberségen és a gyors cselekvésen múlik, tehát már az első tüneteknél vegyünk be Aspirin-tablettákat. Aspirin-tabletták a „Bayer"-kereszttel régen bevált szer influenzánál.

— **A sztratoszféra repülőgépeknek** építéséről érdekes illusztrált cikket közöl a Tolnai Világlapja legújabb száma.

— **Acélidegekkel az acélsodronyon.** Rendkivül érdekes képekkel szépen illusztrált cikket közöl az artista életről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

x **A Népszerű Főiskola** új díjtalan modern nyelvi tanfolyamai (angol, francia, lengyel, német, orosz, román, szlovák), február hó elsején kezdődnek. Beiratkozások egyetemre délelőtt 11—1 óráig, III. emelet 335. sz. ajtó. Telefon: 25-00, mellékállomás 43.

— **Bűzös üzemre nem adnak engedélyt a belső övezetre.** Elvi jelentőségű döntést hozott tegnap a polgármester, mint másodfokú hatóság. Két timármester a Teleki uccára timárműhely felállítására kért engedélyt. A tisztifőorvos és a műszaki ügyosztály a kérelem elutasítását javasolta, mert a megtartott helyszini szemle alapján is úgy találták, hogy a szabályrendelet intézkedését itt is be kell tartani, amely úgy szól, hogy bűzös üzemet nem lehet létesíteni a belső övezetben A kérelmezők a határozatot megfellebbezték az ügyben mint másodfokú fparhatóság, a polgármester is elutasító határozatot hozott.

X **Debrecen város zeneiskolájában** a II. félévre a beiratkozások február hó elsején megkezdődnek, naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6-ig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének, zeneszerzés, gordon hangszerekre, továbbá zeneelmélet, s zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, zenei előkészítő (ovoda), tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Beiratási díj 6 pengő. Tandíjak alsó osztályokban 8 pengő középosztályokban 10 pengő, felsőbb osztályokban 12 pengő. Zeneművészeti főiskolára készülők havi 15 pengőt, zenei előkészítőbe havi 3 pengőt fizetnek. Bővebb felvilágosítás a zeneiskola titkári hivatalában (Vár ucca 1.) nyerhető. Telefon: 33-96.

— **Gyermekparalizises megbetegedés** fordult elő több esetben az egyik angol tengeralattjárón és sulyos betegek a matrózok. A tengeralattjárót a járvány miatt elkülönitették a többi hajótól.

— **374.000 pengő a vagyona az utügyi alapnak.** A kereskedelmi miniszter jóváhagyta a közuti alap zárószámadását, mely 374.000 pengő vagyonnal rendelkezik.

— **Fejlesztik a tanyai iskolákat.** A polgármester elrendelte, hogy **három uj tanyai iskola tanterem építésére hirdessék meg a versenytárgyalást.** A három uj tanterem építése 32.000 pengőbe kerül. Márciusban kezdik meg a **munkát.**

Ezüstmennyegző

Kedves és áldott összejövetel színhelye volt hétfőn este a nyilastelepi református gyülekezeti ház. Vajda Gergely és felesége most töltötték be házasságuk 25-ik esztendejét. Életük eme jelentős eseményét úgy vélték méltóképpen megünnepelni, hogy szeretetvendégségre hívták egybe az imaközösség tagjait, amelynek Vajda Gergelyné is buzgó tagja. De vendégül látták az egyházrész több szegényét is. Az összejövetel a 89. dicséret két versének éneklésével és Orosz János segédlelkész imájával kezdődött, majd Mezey Béla lelkipásztor bibliát olvasott és mély érzéseket kiváltó beszédében a biblia tanításait állította továbbra is életcélul a házaspár elé, imádságában pedig Isten áldását kérte reájuk. Éneklés zárta be az ünnepségnek eme megható részét. Ezután a bájos ki Móricz Aranka köszöntötte saját, egyszerű és bátor szavaival szeretett nagybácsiját és nagynénjét és átadta nekik az imaközösség ajándékát: egy ezüstkosarat és egy fali bibliai mondást. Vajda Gergelyné könnyeitől elfúló hangon köszönte meg a jókívánságokat. A tea felszolgálása után az imaközösség, a leánykör és az ifjúsági egyesület tagjai szép műsorral kedveskedtek az ünnepelteknek és a megjelenteknek. Énekszámot, szavalatokat és három evangéliumi szellemű színpadi jelenetet adtak elő: Mile Kálmánné, Vékony Zoltánné, Bajdor Juliska, Keresztessy Éva, Kulcsár Ilona, Molnár Juci, Ágoston Károly és Ágoston Gyula. Kedves előadásaik után Vajda Mária énekelt és közös éneklés zárta be a családi ünneplésnek ezt a még szokatlan, de igen komoly és áldásos módját.

Ahogy a Franck kávé reklámot csinái Szlovákiában

A Pozsonyban megjelenő Uj Hirek cimü magyar lapban egy hirdetés jelent meg, melyben a Franck kávét hirdetik a következő szöveggel: Kassát elvették tőlünk, de nem vették el a valódi Franckot. Tovább is szállitjuk önnek. Franck Henrik Fiai rt. Vágszered.

Igy szól a hirdetés és ez nyilvánvaló szemérmetlenség és valóságos nyilt kihivás a magyarság ellen. Kassát elvették, de megmaradt a Franck kávé, hirdeti az a cég, mely ebben az országban is milliókat tesz zsebre a magyar fogyasztóktól.

A Franc Henrik és Fiai rt. hirdeti, hogy „Kassát elvették tőlünk". Ezt az arcátlanságot csak ökölbeszorult kézzel lehet olvasni és nem lesz magyar, aki elfelejtse a Franck cégnek, hogy milyen felfogása van a magyar igazsággal szemben.

— **Megdöbbentő eset történt Nagykanizsán Tuboly Jenő** fuvarossal. A lova fejberugta és sulyos állapotban eszméletlenül vitték a kórházba. A mütőasztalon a beszakadt koponyát akarták megoperálni, de Tuboly magához tért, kijelentette, hogy nem engedi magát megoperálni és elszaladt a kórházból haza. A lakásán ujra elájult, ugy találták meg az ápolók, akik a kórházból utána rohantak. Visszavitték. Az operáció sikerült, de a beteg a mütét után a kórházi ágyon meghalt.

x **Kérjen tiz szelvényből álló kedvezményes tömböt a szinházi titkárságon, így nagyon olcsón juthat színházba.**

IDŐJÁRÁS

Hazánkban nagy átalakulást hozott a hűvösebb levegő benyomulása, mert az élénk szél következtében a napokig tartó ködös időjárást megszüntette. A hűvösebb levegő első hulláma ma este már elérte a fővárost. A nyugati megyékben mindenütt esőt okozott, majd a szél megélénkült. A csapadék mennyisége 1—2 milliméter volt. A hőmérséklet napközben az ország nyugati részén, ahol egész nap borult volt csak 7 fokig, keleten azonban változó felhőzet mellett a nap sütött, 7—8 fokig, sőt Egerben és Debrecenben 10, Kassán 11 fokig emelkedett.

Jóslás: **Élénk szél, változó felhőzet, több helyen eső. A magasabb hegyeken havaseső. A hőmérséklet nyugaton alig változik, keleten kissé csökken.**

Fénysugár a télben

Ezeken az enyhe téli napokon, mikor a napsugár varázsolja előre a tavaszt, éppen úgy mint a napsugárt, oly jólesik tudni, érezni, hogyha egy szívből, asszonyszívből szeretet ragyog reánk. Fénysugár a télben, mely világít, példát mutat és szíveket gyujt lángra a szeretet szolgálatára.

Összetartásban van a megtörhetetlen erő! Ezt az aranyigazságot nem elég tudni, hanem élni kell és mellette bizonyságot tenni. Szeretettel kell egybegyűjteni és összekapcsolni az erőket, csakis így nem hullanak széjjel. Nem mindennapi bizonyságot ad erről az aranyigazságról a mi kedves asszonytestvérünk, Semsey Lajos. Debrecen helyettes állomásfőnökének felesége, most is, amidőn elmennek körünkből. Férjét Csapra helyezték át állomásfőnöknek. Bár szívünkből örvendünk e kitüntetésnek, mégis sóhajjal gondolunk távozásukra. Kedves Etelkánkat, Semsey Lajosnét egyéni tudajdonságainak varázsáért abban a körökben, hol a jótékonyság terén munkálkodik, nagyon szeretik. Legelsősorban a vasutas MANSz tagjai, kikhez szeretettel ragaszkodik ő is és ő hozzá is a vasutasasszonyok. Mindig szíves örömmel siet segítségére a szegénynek, szenvedőknek, mindig lehajol az öregekhez, gyermekekhez egyformán jószívvel.

Mert egy mély, fájó seb, melyet anyai szíve rejtve hord magában, ösztönzi őt jótettre. Mielőtt lehajolna a gyermekekhez, az elesettekhez, árvákhoz, feltekint a mennyre, honnan mosolyogva néz le rá egy kis fehér angyal, korán elszállt fehér lelke egyetlen, édes kislányának. Ő ad erőt, tőle nyer biztatást jótetteihez. Jellemző jóságára, szeretetére az alábbi eset is. Mielőtt Debrecenbe jöttek, Ohatpusztakócson volt állomásfőnök a férje a mi kedves Etelkánknak. Egy alkalommal a Kálvinisták Templomegyesületének leánycserkészcsapata a szilvásváradi táborozásról Ohatpusztakócson át, a Hortobágyon keresztül jött haza Debrecenbe. Etelka néni aranyszíve valahogy megtudta s nemcsak szívét tárta ki számukra, hanem kitárt karokkal, szeretettel és terített asztallal, frissitőkkel várta a kedves, kacagó, daloló cserkészleánykákat, a gyermekeket. Bizony felejthetetlen nekünk ez a kedves tette, pedig senkit sem ismert a csapatból, csak e sorok írója egyedül. (Én kíséretében voltam a cserkészleányoknak mint szervező testületi tag.) A másik jóságos tette most történik, mellyel az összetartozás szükségességéről tesz bizonyságot.

Miután el kell körünkből távozniok, köszönteni szerettük volna a mi szeretett, kedves Etelkánkat. Nem búcsúzni akarunk, mert hiszszük, mielőbb visszajönnek ide, csak elköszönni. A mi kedves asszonytestvérünk mást határozott, kezünket szeretettel fogva magához hiv otthonába egy csésze teára és azt a pengőket, melyekért virágot szerettünk volna venni, összegyűjti és visszaadja az egyesületeknek jótékonycélra. Még az utolsó órákban is ittlétében, melyet még együtt tölthetünk, újra jót igyekszik tenni s bizonyságot ad az igazi felebaráti szeretetről.

A mi forró és őszinte szeretetünk pedig elkiséri új otthonába, Csapra, mely hála a jó Istennek már nem »Cops«, mert újra a miénk!

Kedves Etelkánk, a mielőbbi viszontlátásra itthon! Várnak a te szenvedő, elesett, öreg szegényeid és a gyermekek. A vasutas MANSz is türelemmel vár, szeretettel visszavár.

Dr BOÉR KÁROLYNÉ.

Borzalmas családi dráma

Egy építőmester lelőtte feleségét, fejbeverte az asszony édesapját, aztán öngyilkos lett.

Zákány községben Torma Sándor építőmester összeveszett feleségével. A veszekedés hevében előrántotta revolverét és kétszer rálőtt az asszonyra. Az egyik golyó talált és Tormánét a nyakán életveszélyesen megsebesítette. Az asszonynak a védelmére kelt édesapja Honfi János vasútas, akit Torma a revolver agyával fejbevert. Torma ezután szobájába rohant s borotvájával összevagdalta magát. A revolverlövések zajára összefutottak a házbeliek és értesítették a mentőket, kik a sebesülteket a nagykanizsai kórházba vitték. Torma Sándorné állapota életveszélyes, férjének sérülései igen súlyosak.

— **Kisgyülés.** Pénteken délelőtt ülést tart a városi törvényhatóság kisgyülése. Tulnyomórészben bérleti ügyek szerepelnek a tárgysorozaton. Néhány bérlő fizetési halasztást kér.

— **A Tisza István Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam most csütörtöki előadása.** A német közgazdasági élet a 3. birodalomban cimen tart előadást dr Heger Flóris felsőkereskedelmi iskolai tanár január 26-án, csütörtökön este 6-kor a Kereskedő Társulat disztermében (Ferenc József ut 8. sz.). Belépti dij nincsen. Ruhatár van.

— **Ellopták a pénztárcáját kileneven pengővel.** Székely Sándor hajdúböszörményi sertéskereskedő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki tegnap délelőtt, mialatt Debrecenben bevásárlásait intézte, kilopta zsebéből a pénztárcáját, 90 pengővel. A rendőrség megindította a vizsgálatot a zsebtolvajok kézrekerítésére.

— **Véletlenül lelökte a szekérről, s keresztül ment rajta a kerék.** — Gál András mikepércsi út 21. szám alatt lakó burgonyakereskedő tegnap délután a Varga Gábor-féle Külsővásártéren levő kocsmájában italozott. Társaságában volt Lisztes Gábor hajdúsámsoni fuvaros is. Borozgatás után mindketten felültek a szekérre és elindultak hazafelé. A nagyhídon vitatkozni kezdtek azon, hogy ki fogja a gyeplüt. Szóváltás közben Lisztes véletlenül meglökte Gál Andrást, aki leesett a szekérről. Olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy a ballába a kerekek alá került. A burgonyával megrakott szekér átment Gál Andráson, aki eszméletlenül maradt az úttesten. A mentők Gál Andrást kiszállították a sebészeti klinikára, ahol megállapitást nyert, hogy Gál súlyos lábtörést szenvedett. A sérült lábát gipszbe tették, majd a lakására szállitották.

— **Mentőhirek.** Özv. Katz Józsefné 80 éves, Nyugati utca 40. szám alatti lakos tegnap délután 5 órakor a Piac utca 47. számú ház előtt elesett és a homlokán erősen vérző horzsolást szenvedett. Mentők kötözték be sebeit majd fiának lakására szállitották. — Nagy Sándor 31 éves napszámos tegnap délben a Nagyerdőn gallyat törött boroggal. Amint az egyik ágat törte le a leszakadt ág a homlokára zuhant. Az eszméletlen állapotban levő napszámost a mentők részesitették segélyben. — Bagoly Zoltán 9 éves kisfiú tegnap délután a Kassai út 14. szám alatt levő fatelepen egy fát fürészelt el. Az éles fürész a vigyázatlan gyermek hüvelykujját levágta. Az erősen vérző gyermeket a mentők kötözték be.

Báli naptár

Január 28.: Debreceni Gazdaifjak bálja, Arany Bika.
Január 29.: Szabómunkások jelmezes táncestélye, Munkásotthon
Február 1.: Csaba Bál, Arany Bika. Egyetemi Altisztek álarcos bálja, Korona.
Február 4.: Iparos Bál, Arany Bika. Álarcosbál, MÁV műhelytelep. — Füszerkiskereskedők bálja, Angol Királynőben.
Február 5.: Árpád B E táncestélye, Arany Bika.
Február 9.: Gazdász-bál, Arany Bika
Február 11.: Lilla-tea, Arany Bika. Turista Egyesület táncestélye, Kereskedő Társulat.
Február 12.: Vasvári Kör teaestélye, Arany Bika.
Február 16.: Piarista Diákszövetség táncestélye, Arany Bika.
Február 19.: SzEPHE-bál Arany Bika
Február 25.: MIEFHOE-bál, Arany Bika.

Felhivjuk a bálrendezőket, hogy amennyiben a Báli Naptárban szerepelni óhajtanak, adataikat küldjék be szerkesztőségünkbe.

— **Törülközővel megfojtotta magát a szegedi börtönben egy betörő.** Egy többszörösen büntetett betörő a szegedi ügyészség fogházában öngyilkos lett. Néhány nappal ezelőtt kifosztották Belenta Ferenc hódmezővásárhelyi nagykereskedő lakását. Nagyobb mennyiségü arany és ezüst ékszert, kétezer pengő készpénzt vittek el. A rendőrség hamarosan elfogta a tettest Deák János 22 éves fiatalembert. Jól ismerték már előző betöréseiből. Kihallgatása után a szegedi ügyészség fogházának egyik celljában helyezték el. Körülbelül negyedóráig magára maradt. Ezalatt törülközőjéből hurkot készitett, a hurokba tette a nyakát, s a hurok másik végét a kályhához akasztotta és addig húzta magát, amig meg nem fulladt. A körülbelül egynegyedóra mulva visszatérő ellenőrző őr már hörögve, eszméletlenül találta. A gyors orvosi segitség nem használt, a betörő meghalt.

— **Debrecenben és Hajdu megyében is be kell oltani az ebeket veszettség ellen.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben az ebeknek veszettség elleni kötelező védőoltása tárgyában kiadott rendelet hatályát kiterjeszti többek között Bihar, Hajdu vármegyék és Debrecen város területére is.

A régi Debrecen evangélikusai

Dr. Horvay Róbert evangélikus tb. egyházközségi felügyelő, c. reáliskolai igazgató a napokban egy értékes tanulmányt irt és tett közzé a debreceni gyülekezeti Lutherszövetség kiadásában. A tanulmány cime: „Debrecen evangélikusai". (A hivek egyházi élete az evangélikus egyház megalakulása, 1993 előtt.) Mindössze 3½ oldalas ez a tanulmány, de igen nagy szorgalommal, eredeti forráskutatással feltárt és összegyüjtött adatbalmazt tartalmaz, ami értékes a város története szempontjából is. A mai, szórványaival együtt kb. 2200 lelkes debreceni evangélikus egyházközség csak 1883-ban alakult meg Debrecenben, mint önálló, u. n. „anyaegyházközség", de ezen időpont előtt is éltek Debrecenben evangélikus polgárok, akiknek az életéről, munkásságáról, áldozatkészségéről szolgál bőséges adattal a kis tanulmány. Rámutat arra, hogy a reformáció elején Debrecen népe a wittenbergi reformátor, dr. Luther Márton irányа mellé csatlakozott és az 1551-től itt működő Kálmáncsehi Sánta Márton és az 1558-tól itt működő Méliusz Juhász Péter hatására fordul a Zwingli-féle, majd a Kálvin János reformátori irányhoz. Ettől az időtől egészen a debreceni evangélikus egyházközség megalakulásáig terjedő időszak evangélikusainak debreceni életéről, munkájáról szól a tanulmány. Érdekes a külön fejezetben tárgyalt adományok és alapítványokról szóló rész, melyben a szerző eredeti adatok, források alapján összeállította azoknak az evangélikusoknak a névsorát, akik a debreceni evangélikusság egyházközségének a megalakulása előtt a helybeli református egyháznak, a református intézményeknek, főképen a Kollégiumnak tekintélyes adományokat, alapítványokat juttattak önzetlenül, vagy pedig nemzeti, kultúrális avagy jótékony célra áldozták vagyonuk nagy részét. Kiemelkedik ezek közül Szártóri Imre alapitványa, aki kb. 800.000 aranykorona értékü alapitványt létesitett a Kollégiumban. Ezen időszakban kevesen éltek Debrecenben evangélikusok, pár százan mindössze, de ez a kis sereg is igyekezett hasznos polgára lenni Debrecennek. Nevezetes tagjai voltak a debreceni régi evangélikusságnak 1849-ben Kossuth Lajos kormányzó és Petőfi Sándor, akinek a Zoltán fia itt született és itt is keresztelték meg. Az értékes tanulmány ára 1 pengő. A tiszta jövedelem az új evangélikus templom és iskola javára megy. Kapható a lelkészi hivatalban, Miklós u. 3. szám.

MOZI

A lázadó férj

A Hungária mozgó bemutatója.

A szezon egyik leggyengébb filmje „A lázadó férj". Meséje ötlettelen, dialógusaiban semmi szellemesség s amit néhány mulatságosabb szituációból még a sivár szüzsé kiengedett volna hozni, a rendezés azt is elfelejtette. A szereplők közül egyedül Robert Montgomery tud annyira, amennyire megbirkóózni szerepével. Ezúttal a műsor érdekesebb része a kisérőjáték. A hiradó friss, érdekes és rendkivül mulatságos a Stan és Pan burleszk, mely pompásan használja ki azt az ötletet, hogy egy vérátömlesztés révén a két komikus egyéniséget cserél.

x Harminc százalékkal olcsóbban járhat színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.

Bernfeld Sámuel temetése

Az elhunyt végakarata szerint egyetlen búcsúbeszéd sem hangzott el temetésén.

Nagy részvét mellet temették el tegnap délután **Bernfeld Sámuel** nagykereskedőt, a debreceni ortodox hitközség volt világi elnökét, törvényhatósági bizottsági tagot.

Az izraelita temető felé már délután 3 óra felé sűrű hullámokban ment a gyászoló közönség. Mindkét debreceni zsidó hitközség nagyszámban képviseltette magát, de megjelentek az egyes intézmények és testületek vezetői is. Az OMKE képviseltében Balkányi Kálmán jelent meg. Ott voltak: Schmogrovits Ernő a Nemzeti Bank fiókjának főnöke, Nagybákay Sesztina Jenő kamarai elnök, Radó Rezső kamarai főtitkár, Kardos Gyula nagykereskedő, Serly Gusztáv bankigazgató, Schvartz Vilmos kamarai alelnök, a statusquo hitközség részéről Weisz Pál főrabbi és Ungár Jenő világi elnök. Csaknem teljes számban megjelent az orth. hitközség vezetősége, nagyon sokan eljöttek vidékről is a cég ügyfelei s képviseltette magát az Országos Izraelita Központi Iroda is.

A temetésen csak ima és ének hangzott el, egyetlen gyászbeszéd sem, — miután az elhunyt végakarata az volt hogy a temetésen senki se mondjon búcsúztató beszédet.

—*—

Kósa Lajos kalaposmester, a nagyszalonti ipartársulat hosszu éveken át volt elnöke 80 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután fél 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Dankó temetkezési intézet.

Szabó János joghallgató porrészeinek exhumálása szerdán délben 12 órakor lesz a Kossuth uccai temetőben. Temetése délután fél 4 órakor Nagykállóban. Az exhumálást és szállitást a Gebauer cég rendezi.

Goján Istvánné Vas Róza életének 36. évében Berettyóujfalun elhunyt. Temetése szerdán délután félnégy órakor lesz Debrecenben a Köztemető III. ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Szállitását és temetését Fehértói vállalata végzi.

Nagyházi Gábor temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Temetését Fehértói vállalata rendezi.

Garics Pál életének 51-ik évében elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a köztemetői hármas teremből római katolikus szertartással. Lakás: Szolnok. — **Pusztai** temetkezési intézet.

Hubert Józsefné Gráz Magdolna asztalosmester neje, 65 évében elhunyt. Temetése ma délután félhárom órakor lesz a Köztemető III. osztályú ravatalozó teréből. Lakás: Malomköz 4. szám. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

Özv. Szabó Istvánné Somogyi Sára, 80 évében elhunyt. Temetése ma délután három órakor lesz a Köztemető II. A) számú ravatalozó teréből. — Lakás: Lehel ucca 31. — Temetését Bartha vállalata végzi.

— **Asztalosmester kartársaimat** tisztelettel felkérem, hogy Hubert Józsefné kartársunk temetése folyó hó 25. napján, délután negyedhárom órakor a Köztemető ravatalozó teréből. Kérem a kartársaim t. megjelenését. — Bálint Sándor asztalosszakosztályi elnök.

x **Harminc százalékkal olcsóbban járhat szinházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.**

— **Felakasztotta magát az istállójában** Ispán András földmives Sáp községben. A csendőrség megállapitása szerint kétségtelenül öngyilkosság történt. A debreceni ügyészség a jelentés alapján a temetési engedélyt megadta.

— **Barátja nevén élt, dolgozott, nősült, katonáskodott és csalt** Kaldos Béla vakmerő szélhámos. Az ügyre a katonaságnál jöttek rá, ahol megállapitották, hogy a hadseregben két teljesen azonos adatu Kaldos Béla szolgál. A letartóztatott szélhámos beismerte, hogy valódi neve Ahl Béla s azért változtatott nevet, mert büntetett előéletü.

— **Két gyerek behatolt a sanfranciskói pénzverdébe,** melyet a világ legjobban őrzött erődjének tartottak a szakértők. Az acélpáncélosfalu pénzverdé automatikus jelzőkészülékkel van ellátva s ugyancsak automatikus készülékek könygázzal öntik el a betolakodót. Két amerikai csibész, Francis és William Galacher mégis behatolt egy csatornán és szellőztető ablakon. Müködésbe hozták a riasztó készüléket s a felfegyverzett őröknek kijelentették, hogy csak azt akarták megpróbálni, tényleg nem lehet-e ide bejutni. Noshát mondhatják, hogy sokkal könnyebb, mint gondolták.

— **Magyar győzelmekkel ért véget a budapesti fodrász-olimpiász.** A nemzetek közötti csapatversenyt 777 ponttal Magyarország nyerte meg Jugoszlávia előtt. Az összesitett verseny három első helyezettje is magyar lett: Hölló Gyula, Schadek Ferenc és Bognár Sándor. A fodrásztanulók férfihajvágó versenyében Érdi Mihály, a vasondoláló versenyben Fodor Magdolna győzött, a vizhullám győztese ifjabb Schadek Ferenc lett. A divatondolálásban Horváth János, a férfihajvágásban Didio Mátyás (német) győzött.

— **Tizezer pengős zsarolásért letartóztatták** dr Politzer Imre budapesti magántisztviselőt és feleségét. Politzerné a Textor kendőgyárban dolgozott 12 évig, mint tisztviselőnő s ezalatt állitólag a gyárat kompromittáló adatok birtokába jutott, melyet 10.000 pengőért volt hajlandó átadni. Az igazgató látszólag belement az egyezségbe, közben azonban detektiveket rejtettek el, akik letartóztatták a házaspárt.

— **Cseh rádió eszperantó nyelven támadta Magyarországot.** A cseh rádió, elsősorban Brünn és Prága, minden héten eszperantó nyelvü krónikát ad a külföld részére. Ennek keretében az elmult héten Magyarországot támadta és valótlanul állította be a nagysuránvi esetet.

— **Törökország nem utasitja ki a német és osztrák zsidókat.** A kormány erre nézve rendeletet adott ki s a jövőben a miniszterlanács maga fog dönteni az ilyen természetü kiutasitások kérdésében.

— **Száz vendég lesz hivatalos Vilmos ex-császár születésnapján,** január 72-én. A német ex-császár ekkor ünnepli 80-ik születésnapját doorni lakában.

— **Amnesztiát adnak a felvidéken a csehek által kivetett kihágási büntetésekre.** Az ungvári volt főpénzügyigazgató ugyanis ezrével gyártotta a különböző légből kapott kihágási eljárásokat. Ezeket most törlik.

x **Előnyös feltételek mellett kaphatnak tisztviselők kedvezményes szelvényeket a titkárnál**

— **A magyar főpincér balatoni szerelme az ausztráliai milliomos hölggyel, házassággal végződik.** B. Nagy József balatonföldvári pincér a mult év nyarán megismerkedett egy Magyarországon nyaraló M. Barton nevü ausztráliai milliomos hölggyel. Az ismerettségből szerelem lett s most a főpincér elutazott menyasszonyához Ausztráliába, ahol házasságot kötnek.

Sporthiradó

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

A főiskolai labdarugóválogatott csütörtökön Egyiptomba indul, kéthetes túrára. Debreceniből a DEAC-ból Csutorás kapus és Báthy hátvéd megy az válogatottal Egyiptomba. — Szép útban lesz részük.

A Bocskai most már rendszeresen megtartja az edzéseket. Kedden is volt edzés, egyedül Markos nem jár még ki a debreceniek közül, gyengélkedik. A DEAC is edzésbe kezd még a héten és csütörtökön a Bocskai-val közösen treniroz, majd vasárnap egymás ellen játszanak kétkapus edzőmérkőzést.

A magyar válogatott, illetve az MLSz már megkezdte az előkészületeket a finnországi, helsinki, 1940-es olimpiára. Az előkészületek kidolgozásával Vágby Kálmánt bizták meg, az edzések vezetésével Tóth Potya Istvánt bizzák meg.

A felvidéki Kalocsay, aki a DEAC-ba akart jönni, a Phőbusba megy. — Azokat a felvidéki labdarugókat, akik Debrecenbe akartak jönni, a DEAC-ba, Ortutay, Kalocsai stb. — mind elszipkázzák a pestiek. Ők még nem ismerik a beugrató játékosügynököket, az ujpesti futballtemetőt stb. Saját kárukon okulnak majd — és tanulnak.

KÖZGAZDASÁG

Felvidéki alma a hetipiacon

50 fillértől 80 fillérig árulták a szép rozsnyói almát

Mint előrelátható volt a felvidéki alma megkezdte előretörését és az alföldi piacok meghódítását. Igy volt ez tegnap is. Egy hatalmas teherautórakomány alma érkezett Rozsnyóról, kb. 30 mázsa. Nem kereskedők hozták, hanem maga a termelő. Amint kipakoltak és a vásárló közönség megtudta, hogy felvidéki alma érkezett, azonnal vásárolni kezdett. Többféle fajtát hoztak. Apró, úgynevezett ponyik almát, melynek kilója 50 fillér volt, míg a legdrágább minőségü a kanadai ranett 80 fillérért cserélt gazdát. **Igen sokan vettek az almából a viszonteladók is mert a debreceni ár ésa rozsnyói ár között kb. 30—40 fillér különbség van. Annyi biztos, hogyha állandósul a felvidéki alma ide való szállitása, számithatunk az alma árának nagyobbarányu olcsóbbodására.** Nehéz dolguk lesz a debreceni termelőknek a Felvidéki almával konkurrálni.

A zöldségpiac is telve volt áruval. Az eladók panaszkodnak, hogy alig vásárol valaki. Pedig a tavalyi árakhoz viszonyitva tényleg olcsóság van. Az árak hétről-hétre változatlanok, **figyszólván még most is az őszi árak vannak érvényben.** Ujdonság egyedül a szép minőségü új hagyma, melegágyi csomagja nem is drága, 6 fillér. Sok a szép káposztaféle, ennek is az ára szinte fillérekért kapható. Egyre nagyobb mennyiségben van spenót és sóska.

A baromfipiac igen jól sikerült. A libák kacsa és liba, **annak ellenére, hogy fokozatosan drágul, még most is a legkeresettebb cikk.** Kilója egészen 1.36-ig megy. Ismét olcsóbbodott a tojás. Két héttel ezelőtt 12—13 fillér volt, tegnap pedig a legalacsonyabb ár 7—8 fillér. A szép idő meghozta itt is az ármérséklést.

Általában véve a tegnapi piac az olcsóság jegyében zajlott le, de a pénztelenség és a hó vége nagyon meglátszott.

Zöldségpiaci árak: rózsa burgonya kg 8—9 f, Ella és másfajta 5—6 f, káposzta kg 12 f, vörőskáposzta kg 16 fillér, kelkáposzta drb. 4—20 f, karfiol drb. 26—50 f, kelbimbó kg 60 f, karalábé drb 2—6 f, savanyúkáposzta kg .18—22 f, vereshagyma kg. 14 f, fokhagyma kg. 30 f, csemeghagyma vörös salátának való kg. 20 f, újhagyma csomója 6 f, zöldség kg. 18 f, csomója 10 f, kevert zöldség 5 f, spenót, sóska tányérja 12 f, zeller drb. 2—6 f, cékla kg. 10 f, retek drb 2—6 f, forma kg. 30—40 f.

Baromfiárak: kövérkacsa és liba 1.20—1.36 f, soványkacsa és liba 1 P, csirke kg. 1.30 P, tyuk és kappan kg. 1.10 P, pulyka kg. 1 P, tojás drb-ja 7—8 fillér.

Gyümölcsárak: alma közönséges 32—50 f, nemes alma 80—120 f, narancs kg. 68—100 f, citrom drb. 6—7 f, dió kg. 1.30 P, dióból kg. 3.80 P.

—*—

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon a terményárak változatlanok maradtak. A sörárpa árak lassan lemorzsolódnak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.25—20.35 78 kg 20.45—20.55 79 kg 20.65—20.75 80 kilós 20.75—20.85. — **Felsőtiszai** 77 kg 20.15—20.25 78 kg 20.35—20.45 79 kg 20.55—20.65 80 kg 20.65—20.75 rozs pestvidéki 14.00—14.10, rozs más 14.10—14.25, takarmányárpa elsőrendü 16.00—16.30, középminőségü 15.75—16.00, sörárpa kiváló 19.00—19.50, prima 18.50—19.00, zab elsőrendü 19.35—19.50, középminőségü 19.25—19.35, **tengeri 13.45—13.60,** korpa 12.70—12.80, 8-as liszt 15.60—16.00 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott ferencvárosi sertésvásárra összfelhajtás 484 darab volt. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 46 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: I. szedett sertés 90 fillér, II. 84—88 fillér, III. 65—80 fillér, I. öreg sertés 78—82 fillér, angol tőkesertés 92 fillér, márkázott exportzsir 150 fillér kilónként.

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 180 darab lovat, ebből elkelt 63 darab. — Szarvasmarhát felhajtottak 833 darabot, elkelt 450 darab. Árak élősúlyban, kilónként értendők: jó minőségü vágómarha 42—50 fillér, közepes minőségü vágómarha 38—42 fillér, silánymarha 38—48 fillér, borju 60—80 fillér, növendékmarha 40—50 fillér, tinó, ökör 50—65 fillér kilónként. Fejőstehén darabonként 240—480 pengő. — Lóárak: vágóló 65—135 pengő, silány igásló 70—150 pengő, közepes igásló 155—265 pengő, jó igásló 280—430 P katonai célra való ló 500 pengő és azon felül. Irányzat kissé élénkülő.

—*—

Bőrárak: marhabőr 1 P, bornyúbőr 1.50 P, lóbőr drb. 15 P, juhbőr merinói zöldsulyban 60—70 f. Irányzat élénkülő

— **Leendő anyák,** akiknek különös gonddal kell arra ügyelniök, hogy bélműködésük rendben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha időközönként reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát."

ELÁRVEREZEK

Debrecenben az 1939 január hó 26-án délelőtt féltizenegy órakor, Miklós u. 36. szám alatt bíróilag lefoglalt bútorokot s folytatólag ugyanaz nap délután 3 órakor a Nagyhegyes 47 sz. tanyán bíróilag lefoglalt búzát.

Debrecen, 1938. december 15.

Lőrincz Endre
kir. bir. végrehajtó.

x Kérjen tíz szelvényből álló kedvezményes tömböt a szinházi titkártól és nagyon olcsón járhat szinházba.

Felhivás

II.

1. Jövedelem- és vagyonadó bevallást, amennyiben személyes adómentességben nem részesülnek, azoknak a természetes személyeknek, továbbá azoknak a jövedelem- és vagyonadó fizetésére köteles jogi személyeknek kell adni:

a) akiknek a multévi jövedelemadója, illetőleg vagyonadója még nem jogerős és az a folyó évi február hó végéig sem válik jogerőssé;

b) akinek a múltévi jövedelemadója és vagyonadója jogerős ugyan, de a jövedelemadóalap a 10.000 P-t, vagy a vagyonadóalap a 200.000 P-t eléri, vagy meghaladja;

c) akiknek jogerős adóalapja nem teljes, hanem csonkaév eredménye alapján állapíttatott meg;

d) akik az általános kereseti adó alapjának újbóli megállapítása céljából az általános kereseti adóra nézve új bevallás adására felhivattak;

e) akik a múlt év folyamán váltak adókötelesekké (új adózók);

f) akiknél az adóztatás helye a mult év folyamán megváltozott és ennek következtében a folyó évre már nem olt adóztatandók meg, ahol a mult évre voltak adóztatva.

2. Nem tartoznak jövedelem- és vagyonadó bevallást adni:

a) azok, akiknek a jogerősen megállapított multévi jövedelemadó alapja a 10.000 pengőt, vagyonadó alapja pedig a 200.000 pengőt el nem érte;

b) azok, akiknek a múlt évben csupán adómentes jövedelmük volt, adóköteles jövedelmük azonban nem volt;

c) azok, akiknek a mult évben összes adóköteles és adómentes jövedelmük együttesen az 1000 pengőt, illetőleg a multévi december hó 31-én adóköteles vagyontárgyuk értéke az 5000 pengőt nem haladta meg, vagy ha a jövedelmük meg is haladta az 1000 pengőt, de ebből az adóköteles jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg;

d) azok a közszolgálatban állók, akiknek a multévi közszolgálati illetményükön kívül más jövedelmük nem volt, vagy ha más jövedelmük volt is de ez a jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg;

e) azok az egyházi javadalmasok és magánszolgálatban alkalmazottak, akiknek a multévi szolgálati járandóságuk a 3600 pengőt nem haladta meg és ezenkívül más jövedelmük nem volt vagy ha más jövedelmük is volt, ez a jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg;

f) azok, akiknek jövedelemadó alá eső jövedelmük a mult évben nem volt és az összes adóköteles vagyonuk értéke a multévi december hó 31-én 25.000 pengőt nem haladta meg.

(A közleményt holnap folytatjuk.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betüvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Magnélküli olasz
vérnarancs
1 kiló 1·10
a Délügyümölcscsarnokban
Arany Bika mellett és a Hungária palotában

Levelezés

Levél van
„komoly 1779" jeligére a kiadóhivatalban. Kérjük átvenni. 809 vv.

Házasság

30 éves
keresztyén iparos, önállósítás céljából nősülne. Árva előnyben. — „Szorgalmas" jeligére a kiadóban. 1408

Alkalmazást nyer férfi

Jómunkás
fodrászsegéd, állandó munkára felvételetik, Ignáth Imre fodrász, H.-Böszörmény, Ujvárosi út 11. szám. 1384

Fodrászsegéd
állandóra beléphet, — Sámsoni út 48. szám, Rebman. 1435

Kerékpározni
tudó kifutófiút, pékség be felveszek, Nyil utca 79. szám. 1432

Keresztény
urak és holgyek havi 100—150 pengőt kereshetnek, jutalék és költségmegtérítéssel. — A munkára betanítjuk. — Jelentkezés reggel fél 10 órától Csapó utca 55. szám. 1427

Kifutó
azonnalra felvételetik, — Szent Anna utca 66. sz. tűszerüzlet. 400

Bádogossegédek
felvételnek, Gebauer-gyár, Híd utca 10. 1422

Egy
megbizható erősebb fiú boltiszolgának felvételtik Böszörményi István Petőfi-tér 12. 1415

Alkalmazást nyer nő

Perfekt
német és magyar gyors- és gépirónő — azonnalra felvételtik Kontsek Géza cégnél. 1204

Háztartási alkalmazott

Takaréktüzhely
új és használt, készen olcsón, javítását felelősséggel vállalom. — Nagy István, Széchenyi utca 6. sz. 487 2. 6.

Bejárónőt
felveszek, Csapókert, Mátyáskirály utca 26. 1156

Bejárónő,
vagy bentlakó mindenes felvételtik. Főzni tudó előnyben. Paneth, József kir. herceg utca 2. szám. 1434

Bejárónő
8—1 óráig felvételtik, Temesvári, Honvéd u. 8. szám. 1431

Ajánlat

Grafológusnő,
házassági, családi ügyei ben szakszerűen felvilágosit. Fogad: Széchenyi utca 43. 1381

Hó- és sárcipő.
javítás. Vulkanizálva is Nagy Károly, Batthyány utca 10. 382 2. 3

Estélyi ruhát 5,
délutánit 4, házi ruhát 3 pengőért készit „Elit" szalon, József kir. herceg utca 14. 647 1. 21.

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 800 vv.

Élelmiszer ital

Fajalma,
Jonathán, kb 10 q-ázsa eladó. Cim: Szanyi, Tiszabezdéd. 1412

Oktatás

Jobb úriesalád,
középiskolás gyermekét biztos sikerrel tanitanám, kosztért, vagy lakásért, február hó 1-től. Címeket a kiadóba, „Fiatal doktor" jeligére kérek. 1429

Rádió

4+1 lámpás
szuper rádió, legmodernebb, olcsón eladó. — Hatvan utca 6., illatszertár. 1433

Bútor

Eladó
két ebédlőkredenc, bőr székek, konyhaasztal, barna asztal, kerti nád fehér asztal, két nád fotel, Batthyány utca 3 1420

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás
udvari lakás, mellékhelyiségekkel, február elsejére kiadó, József kir. herceg utca 38. 1437

Kétszobás
napfényes lakás kiadó egyetemhez étteremnyire Poroszlay út 71. 1414

Két
uccai szoba, konyha, s előszoba, spájz, február 1., vagy március 1-ére kiadó. Vigkedvü ucca 27. szám. 1411

Kiadó lakás háromszobás

Február
elsejére kiadó Miklós ucca 20., udvari három szobás, fürdőszobás lakás. 1162

Háromszobás,
parkettás, fürdőszobás kertes modern lakás, gáz, víz villannyal, Poroszlay út 26. sz. alatt május elsejére kiadó. Értekezni: Tóth és Sebestyén Rt.-nál, Fürdő ucca 2. 1413

Elveszett

Elveszett
a „Korona" vendéglő környékén egy 79 éves szegény öreg iparos, verejtékes többhónapi keresete, 90 P. — Megtalálójában ha van egy kis szív, vagy jóérzés, hiszen úgy sines idegen pénzen Isten áldása küldje vissza 10 pengő levonása mellett Matkó Józsefnek, Honvédtemető ucca 45. sz. alá. 1212

Butorozott szoba

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba előszobával kiadó. Buzi ucca 3. Péterfia közelében. 590 vv

Különbejáratú
uccai, egészséges, kényelmes lakás kiadó. — Nő előnyben részesül. Bethlen ucca 59. 1430

Csinosan
bútorozott szoba, februárra kiadó. Zelemér ucca 5. siketnéma intézet mellett. 1418

Elegánsan
bútorozott szoba, úriembernek kiadó. Werbőczy ucca 6. 1419

Ingóság eladás

Kétaknás folytonégő
„Perpetum" salgótarjáni kőszénkályha, jó állapotban, nagyobb lakások, szobák fütésére igen alkalmas, eladó. Párja megtekinthető a kiadóhivatalban. 1679 vv.

Varrógép,
kerékpár, szőnyeg eladó, megbizásból, Vár ucca 4., házfelügyelő. 1426

Zongora
süllyesztett Singer varrógép, bicikli eladó. — Besze János ucca 6. sz. tűzérlaktanya mögött. 1425

Jókarban
levő Singer férfiszabógép eladó. Miklós ucca 11., üzletben. 1424

Gazdasági eszközök

Szekerek,
lószerszámok, nyereg, ekék, boronák, fahenger, vetőgép, juhléckák, Pesti ucca 3. 1153

Eladó ház

Eladó
minden kényelemmel ellátott családiház, 300 négyszögöl gyümölcsössel, gazdasági épületekkel. Autóbuszjárat. Cim a kiadóban. 1417

Pesti
utca 11. számú ház eladó vagy kisebb családi házzal elcserélhető. Érdeklödni ugyanott. 1208

Eladó
Kut utca 20. számú ház olcsón. 1197 1. 29

DKW
Meisterklase, Fiat, — Balilla A) tipusu, Ford négyüléses személyautók és motorkerékpárok alkalmi áron eladók. Szoboszlay Széchenyi ucca 24. szám.

Mester ucca
és Kar ucca sarkán levő ház (patika van benne), úrilakással, minden elfogadható áron eladó. Ugyancsak eladó gazdálkodóknak különösen alkalmas ház, a Kar ucca 37. alatt előbbi ház mellett, négyszobás, összkomfortos lakással, istállóval, gazdasági udvarral, teljesen alápincézve, elköltözés miatt. Értekezni Bakóczi ingatlanforgalmi irodánál, Werbőczy ucca 8. szám. 1150 vv.

Eladó állatok

Ruca,
tenyésztésre, vagy bizlalásra, két fajta, kapható. Kossuth ucca 54. 1392

Eladó
egy darab 10 hónapos zsirmalac, 110—120 kg. Kisfaludi ucca 14. 1409

120 kilós
sertés eladó. Pesti ucca 57., keresztépület. 1416

Mai napon
ölve, kihasítva félbe, vagy egészben kövér sertés eladó. Eötvös u. 92. szám. 1410

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
DEBRECZENI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
DR. SZIGETHY GYULA
igazgató.